การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษด้วยการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2

ปารมี เชยวัดเกาะ

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

ปีการศึกษา 2569

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษด้วยการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2

ปารมี เชยวัดเกาะ

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

ปีการศึกษา 2569

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษด้วยการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2”

ของ ปารมี เชยวัดเกาะ

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดากาญจน์ ปัทมดิลก)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร. รุจโรจน์ แก้วอุไร)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

(ดร.สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

(Asst. Prof. Dr. Henry Yuh Anchunda)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนัดดา ภูหงษ์ทอง)

อนุมัติ

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ ภูวรัตนาวิวิธ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษด้วยการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2
ผู้วิจัย	ปารมี เชยวัดเกาะ
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. รุจโรจน์ แก้วอุไร
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ภาษาอังกฤษ, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2569
คำสำคัญ	ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ การแสดงบทบาทสมมติ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ต่อการเรียนรู้การฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล วิทยาลัยการอาชีพชัยบาดาล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คน โดยใช้การสุ่มแบบห้องเรียนเป็นหน่วย (Cluster Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านสถานการณ์จำลอง จำนวน 6 แผน 2) แบบทดสอบการวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ จำนวน 1 ตอน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ และ 4) แบบสัมภาษณ์ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Effect Size (Cohen's d)

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษหลังการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติของนักศึกษาก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 5.80 (S.D. = 1.04) และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 8.42 (S.D. = 1.06) ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีผลต่างของคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 คะแนน และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .001$) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาขนาดอิทธิพล (Effect Size) พบว่ามีค่า Cohen's d เท่ากับ 3.21 ซึ่งจัด

อยู่ในระดับสูงมาก แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาอย่างชัดเจนและมีความสำคัญในทางปฏิบัติ 2) ความพึงพอใจของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่าน การแสดงบทบาทสมมติ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.98) และ 3) ผลการสัมภาษณ์สะท้อนว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับสูง โดยเห็นว่าการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติช่วยส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง พัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ เพิ่มความมั่นใจในการสื่อสาร สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า การบูรณาการทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติสามารถพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการรับรู้ของผู้เรียน โดยผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ ความมั่นใจ แรงจูงใจ และการนำความรู้ไปใช้ในบริบทการประกอบอาชีพอย่างชัดเจน

Title	DEVELOPMENT OF ENGLISH LISTENING AND SPEAKING SKILLS WITH EXPERIENTIAL LEARNING THROUGH ROLE PLAY FOR VOCATIONAL CERTIFICATE II STUDENTS
Author	Paramee Cheywatkoa
Advisor	Associate Professor Dr.Rujroad Kaewurai
Academic Paper	M.E.d. Thesis – (Plan A), Naresuan University, 2026
Keywords	English listening and speaking skills, Experiential Learning, Role play

Abstract

The purposes of this research were: (1) to compare the English listening and speaking skills of second-year vocational certificate students before and after instruction using Experiential Learning Theory through role-play activities, and (2) to investigate the students' satisfaction with English listening and speaking instruction implemented through Experiential Learning Theory and role-play activities.

The sample consisted of 30 second-year Vocational Certificate students in the Digital Business Technology Department at Chaibadan Industrial and Community Education College during the second semester of the 2025 academic year. The participants were selected using cluster sampling, with classrooms serving as the sampling units and selected through a lottery method. The research instruments included: (1) six lesson plans based on Experiential Learning Theory integrated with simulated situations and role-play activities, (2) an English listening and speaking skills test, (3) a satisfaction questionnaire regarding instruction based on Experiential Learning Theory through role-play activities, and (4) an interview form concerning students' perceptions of the instructional approach. Data were analyzed using mean, standard deviation and effect Size (Cohen's d).

The findings revealed that: (1) the students' English listening and speaking skills significantly improved after the implementation of Experiential Learning Theory through role-play activities. The pre-test mean score was 5.80 (S.D. = 1.04), while the post-test mean score increased to 8.42 (S.D. = 1.06), resulting in a mean difference of 2.62 points. The improvement was statistically significant at the .05 level ($p < .001$). Furthermore, the effect size analysis

yielded a Cohen's d value of 3.21, indicating a very large effect size. This result demonstrates that the instructional approach had a substantial and practically significant impact on the development of students' English listening and speaking skills. (2) The overall satisfaction of the students toward the instructional approach was at a high level (M = 4.05, S.D. = 0.98). (3) The interview results indicated that the students expressed high levels of satisfaction with the learning activities. They perceived that role-play activities promoted learning through direct experience, enhanced their English listening and speaking abilities, increased their confidence in communication, strengthened their learning motivation, and enabled them to effectively apply acquired knowledge to further education and future careers.

The findings suggest that the integration of Experiential Learning Theory with role-play activities is an effective instructional approach for enhancing English listening and speaking skills among vocational education students. The approach contributed positively not only to students' academic achievement but also to their perceptions of learning. Noticeable improvements were observed in English communication skills, self-confidence, learning motivation, and the application of knowledge in occupational contexts.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. รุจโรจน์ แก้วอุไร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้เมตตามอบเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา แนะนำ และชี้แนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขด้วยความเอาใจใส่และดูแลวิทยานิพนธ์เสมอมา

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อโณทัย พลเยี่ยมเพชรแสง ประธานสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ดร. นธีธร นาคพรหม อาจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ และนางสาวศรีสุดา เรียนทำนา ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยการอาชีพชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ที่ได้ตรวจสอบและให้คำแนะนำในการจัดทำเครื่องมือวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ นายอนันต์ สุขดี ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพชัยบาดาล คณะครู บุคลากรทางการศึกษา และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล วิทยาลัยการอาชีพชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ที่ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือ เป็นกำลังใจในการเก็บข้อมูลวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณนายประนม และนางมาลี เชยวัดเกาะ ผู้เป็นที่รักและเคารพอย่างสูงสุด ที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยให้เข้มแข็งในยามท้อแท้ อีกทั้งยังให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้าน ด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกๆท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษต่อผู้ที่สนใจไม่มากก็น้อยในภายภาคหน้า

ปารมี เชยวัดเกาะ

สารบัญ

หน้า

ประกาศคุณูปการ ก

สารบัญ ข

สารบัญตาราง จ

สารบัญภาพ ช

บทที่ 1 บทนำ 1

ความเป็นมาของปัญหา 1

จุดมุ่งหมายของการวิจัย 3

ความสำคัญของการวิจัย 4

ขอบเขตของงานวิจัย 4

นิยามศัพท์เฉพาะ 6

สมมุติฐานของการวิจัย 7

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 8

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567 9

1.1 หลักการของหลักสูตร 9

1.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 10

1.3 คำอธิบายรายวิชา หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง กลุ่มสมรรถนะภาษาและการสื่อสาร (ภาษาต่างประเทศ) วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ 10

2. การฟังและการพูด 10

2.1 ความหมายของการฟังและการพูด 10

2.2 องค์ประกอบของการฟังและการพูด 11

2.3 ขั้นตอนการสอนและการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับทักษะการฟังและการพูด 13

2.4 การวัดและการประเมินผลรวมทักษะของการฟังและการพูด 17

2.5 หลักการสอนการฟังและการพูด 19

3. การเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ 20

3.1 การเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ 20

3.2 กิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ 21

4. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ 24

4.1 ความหมายของการแสดงบทบาทสมมติ 24

4.2 กระบวนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ 25

4.3 ประเภทของการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ 27

4.4 ประโยชน์ของการใช้การแสดงบทบาทสมมติในการจัดการเรียนรู้ 29

4.5 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ 31

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 32

5.1 งานวิจัยในประเทศ 32

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ 34

6. กรอบแนวคิดการวิจัย 37

บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย 38

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 38

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 39

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้งานการวิจัย 40

การเก็บรวบรวมข้อมูล 48

การวิเคราะห์ข้อมูล 49

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล 50

บทที่ 4 ผลการทดลอง 51

1. ผลการเปรียบเทียบระดับทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียน 52

2. ผลความพึงพอใจของนักศึกษา 53

3. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาการสัมภาษณ์ความพึงพอใจของนักศึกษา 55

บทที่ 5 สรุปผลการทดลอง 58

สรุปผลการวิจัย 58

อภิปรายผล 60

ข้อเสนอแนะ 64

บรรณานุกรม 67

ภาคผนวก 75

ประวัติผู้วิจัย 121

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 ความสามารถทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนสายอาชีพ 18

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบระดับทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียน โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 52

ตาราง 3 ผลความพึงพอใจของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ 53

ตาราง 4 เกณฑ์การให้คะแนนประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ 84

ตาราง 5 แสดงเกณฑ์การวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษจากกรอบมาตรฐาน CEFR 85

ตาราง 6 เกณฑ์การประเมินแบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ 87

ตาราง 7 ผลแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องแบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ 105

ตาราง 8 ผลแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ 107

ตาราง 9 ผลแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเกณฑ์การประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ 108

ตาราง 10 ผลแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสาร 112

ตาราง 11 ผลแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน 113

ตาราง 12 ผลแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์ความพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน 115

ตาราง 13 ผลการประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเฉลี่ยรายบุคคล ก่อนเรียน ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 116

ตาราง 14 ผลการประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเฉลี่ยรายบุคคล หลังเรียน ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 118

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบการประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 120

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 120

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....37

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และการศึกษา ส่งผลให้การติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ภาษาอังกฤษจึงได้รับการยอมรับให้เป็นภาษาสากลที่ใช้ในการสื่อสาร การศึกษา การค้า การลงทุน และการประกอบอาชีพในระดับนานาชาติ (UNESCO, 2022) นอกจากนี้ ภาษาอังกฤษยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการเข้าถึงองค์ความรู้และโอกาสทางวิชาชีพในยุคโลกาภิวัตน์ อย่างไรก็ตาม ผลการสำรวจดัชนีความสามารถทางภาษาอังกฤษของ EF Education First (2023) พบว่าประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 101 จาก 113 ประเทศที่เข้าร่วมการสำรวจ สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยยังมีข้อจำกัดด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเมื่อเปรียบเทียบกับนานาประเทศ

ทักษะภาษาอังกฤษที่สำคัญประกอบด้วยการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยทักษะการฟังและการพูดถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการสื่อสาร เนื่องจากการฟังเป็นกระบวนการรับสารและทำความเข้าใจความหมายของข้อมูลก่อนนำไปสู่การตอบสนองหรือการสื่อสารกลับอย่างเหมาะสม (Goh & Taib, 2021) ขณะที่ทักษะการพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และข้อมูลผ่านการใช้ภาษา ซึ่งต้องอาศัยความรู้ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ การออกเสียง และการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบริบท (Bailey & Savage, 2019) ทั้งนี้ ทักษะการฟังและการพูดมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เนื่องจากการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยทั้งการรับสารและการส่งสารควบคู่กัน (พิชชาพร, 2565)

การจัดการอาชีวศึกษาในประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและการเตรียมความพร้อมสู่การประกอบอาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2025) ภายใต้บริบทของการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวคิด Thailand 4.0 และการเชื่อมโยงสู่ตลาดแรงงานระดับนานาชาติ ภาษาอังกฤษจึงเป็นทักษะสำคัญสำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษา เนื่องจากเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร การทำงานร่วมกับชาวต่างชาติ และการเข้าถึงองค์ความรู้ในวิชาชีพต่าง ๆ (Vesaracharnont

& Prabyai, 2023; Jantawong, Sermsook, & Nakplad, 2023) ด้วยเหตุนี้ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2567 จึงกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นรายวิชาสมรรถนะแกนกลาง และให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการสื่อสาร โดยเฉพาะทักษะการฟังและการพูด ซึ่งเป็นทักษะจำเป็นสำหรับการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2567)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหลักสูตรจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ แต่ผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวนมากยังประสบปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ทั้งในด้านการฟังเพื่อความเข้าใจ การออกเสียง การเลือกใช้คำศัพท์ และการสนทนาในสถานการณ์จริง ส่งผลให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษและไม่สามารถประยุกต์ใช้ภาษาในการเรียนหรือการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับรายงานของ EF Education First (2023) ที่ชี้ให้เห็นว่าระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ต่ำส่งผลต่อโอกาสในการศึกษาและการทำงานในบริบทสากล นอกจากนี้ Kaur and Ahmad (2021) ยังพบว่านักศึกษาฝึกงานจำนวนมากประสบปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษในสถานประกอบการ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานและการทำงานร่วมกับผู้อื่น จากการสังเกตการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ผู้วิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่สามารถฟังและจับใจความสำคัญจากบทสนทนาภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง ขาดความมั่นใจในการสื่อสาร ไม่กล้าโต้ตอบหรือแสดงความคิดเห็นเป็นภาษาอังกฤษ และมีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนค่อนข้างจำกัด ส่งผลให้การใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จำลองทางวิชาชีพยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา

แนวคิดการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ (Experiential Learning Theory: ELT) เป็นแนวคิดที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง การสะท้อนคิด และการประยุกต์ใช้ประสบการณ์สู่สถานการณ์ใหม่ (Kolb, 2020) งานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ช่วยส่งเสริมทักษะการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ และการเรียนรู้อย่างมีความหมาย เนื่องจากผู้เรียนได้เผชิญสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับบริบทการทำงาน (Ghanbari & Alavi, 2022; Leong & Laik, 2024; Shore & Dinning, 2023) รวมทั้งช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน (Park & Kim, 2023)

ภายใต้แนวคิดดังกล่าว การจัดการเรียนรู้โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษผ่านสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับการสื่อสารในชีวิต

จริง ได้ฝึกทักษะการฟัง การพูด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาร่วมกับผู้อื่นในบริบทที่กำหนด ซึ่งช่วยส่งเสริมความมั่นใจในการสื่อสารและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วันทนีย์ เขตต์กรณ์, 2565)

แม้ว่าจะมีงานวิจัยที่ศึกษาการใช้การแสดงบทบาทสมมติและการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษอยู่จำนวนหนึ่ง แต่ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาหรืออุดมศึกษา ขณะที่งานวิจัยที่บูรณาการแนวคิดการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพยังมีจำนวนจำกัด โดยเฉพาะการศึกษาที่มุ่งพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษในบริบทอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับสถานการณ์การทำงานจริง

จากปัญหาและช่องว่างการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติต่อทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ รวมทั้งศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 เพื่อสร้างองค์ความรู้และแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับบริบทอาชีวศึกษา สามารถพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ เสริมสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษา และเตรียมความพร้อมของผู้เรียนสู่การประกอบอาชีพและการทำงานในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียน โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจและความคิดเห็นของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ต่อการเรียนรู้การฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

3. ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

2. เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ที่นักศึกษาได้ปฏิบัติจริงผ่านการแสดงบทบาทสมมติ และสามารถนำไปใช้ได้จริงในการทำงาน หรือประกอบอาชีพ

4. ขอบเขตของงานวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 30 คน วิทยาลัยการอาชีพชัยบาดาล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 รวมทั้งหมด 60 คน

ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 2/1 แผนกวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล วิทยาลัยการอาชีพชัยบาดาล จำนวน 30 คน โดยใช้การสุ่มแบบห้องเรียนเป็นหน่วย (Cluster Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรต้น ได้แก่
   1.1 การจัดการเรียนการสอนการแสดงบทบาทสมมติบนฐานทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
   2.1 ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ
   2.2 ความพึงพอใจและความคิดเห็นต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้การฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติสำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ได้แก่

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้การฟังและพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ประกอบด้วย

1) Greeting and Welcoming

2) Telephoning for Business

3) Job Positions and Responsibilities

4) Business E-mail Communication

5) Meetings and Discussions

6) Business Report Presentation

1.2 แบบทดสอบการวัดทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติสำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ประกอบด้วย 1) การสื่อสารในบทบาทสมมติ Communication in Role play

2. เกณฑ์การประเมินการวัดทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติสำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ได้แก่

2.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง กลุ่มสมรรถนะภาษาและการสื่อสาร (ภาษาต่างประเทศ)

2.2 กรอบความสามารถทางภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงสหภาพยุโรป (CEFR)

3. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติสำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2

ขอบเขตด้านระยะเวลาในการทดลอง

งานวิจัยนี้ดำเนินการทดลองใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 โดยใช้เวลาการทดลองทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง และใช้เวลาในการทดสอบก่อนและหลังเรียน จำนวน 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 22 ชั่วโมง

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการรับฟัง ทำความเข้าใจ ตีความ และตอบสนองต่อข้อมูลที่ได้รับจากการฟังภาษาอังกฤษ รวมถึงความสามารถในการพูดได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้รับการพัฒนาจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติเป็นสื่อในการฝึกปฏิบัติ

ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้การฟังและพูดภาษาอังกฤษ หมายถึง ระดับความรู้สึก และความพึงพอใจของนักศึกษาที่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ หมายถึง แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้นักศึกษาสร้างความรู้จากประสบการณ์และการลงมือปฏิบัติจริงในห้องเรียน โดยประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ประสบการณ์ตรงที่นักศึกษาพบเจอมาจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ขั้นที่ 2 สะท้อนคิดวิเคราะห์ถึงปัญหาจากประสบการณ์ที่พบเจอมา ขั้นที่ 3 สรุปแนวคิดจากครูผู้สอนแนะนำคำศัพท์และโครงสร้างประโยคใหม่ที่นักศึกษาต้องเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ได้จริง และขั้นที่ 4 นำไปใช้ ซึ่งนักศึกษานำความรู้ที่ได้รับมานำไปใช้จริงในสายงานอาชีพของตนเอง โดยเน้นให้นักเรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ

การแสดงบทบาทสมมติ หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์จำลองจากบริบทหรือเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงที่นักศึกษาได้พบจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยให้นักศึกษาแสดงบทบาทและใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารตามสถานการณ์ที่กำหนด เพื่อฝึกฝน

และพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษผ่านการปฏิบัติจริงในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและสามารถควบคุมได้

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 ในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ และผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นระยะเวลา 5 เดือน โดยมีประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริงที่สามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

6. สมมติฐานของการวิจัย

นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียนจากการใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษด้วยการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และได้นำเสนอตามหัวข้อ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง กลุ่มสมรรถนะภาษาและการสื่อสาร (ภาษาต่างประเทศ)

    1.1 หลักการของหลักสูตร

    1.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

    1.3 คำอธิบายรายวิชา วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ

2. การฟังและการพูด

    2.1 ความหมายของการฟังและการพูด

    2.2 องค์ประกอบของการฟังและการพูด

    2.3 ขั้นตอนการสอนและการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับทักษะการฟังและการพูด

    2.4 การวัดและการประเมินผลรวมทักษะของการฟังและการพูด

    2.5 หลักการสอนการฟังและการพูด

3. การเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ (Experiential Learning)

    3.1 ความหมายการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์

    3.2 การเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์

    3.3 กิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์

4. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

    4.1 ความหมายของการแสดงบทบาทสมมติ

4.2 กระบวนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

4.3 ประเภทของการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

4.4 ประโยชน์ของการใช้การแสดงบทบาทสมมติ ในการจัดการเรียนรู้

4.5 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

6. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567

1.1 หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567 เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ซึ่งเป็นการจัดกรศึกษาด้านวิชาชีพและยกระดับการศึกษาของบุคคลให้สูงขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และเป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียนหรือกรอบคุณวุฒิอื่นในระดับสากล มาตรฐานการศึกษาของชาติ และกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ โดยเน้นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาสมรรถนะกำลังคนระดับฝีมือ เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้หลายรูปแบบตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน ซึ่งเน้นเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง โดยใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและปฏิบัติงานธุรกิจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทสถานการณ์และวัฒนธรรมที่หลากหลาย อีกทั้งยังส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือในการจัดการศึกษาและพัฒนาวิชาชีพร่วมกันระหว่างสถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษากับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรวิชาชีพทั้งในและต่างประเทศ และเป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชน และท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการในการทำงานและการประกอบอาชีพ โดยยึดกับมาตรฐานอาชีพ และสอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ ประเทศ และสังคมโลก

1.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง หลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนหรือทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎีหรือข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นหลักสูตรทั่วไปของงานอาชีพ อีกทั้งยังสามารถปฏิบัติงานตามแผน ปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ซับซ้อน ให้คำแนะนำพื้นฐานที่ต้องใช้การตัดสินใจ วางแผนและแก้ปัญหาโดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมในบางเรื่อง ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานในบริบทใหม่ รวมทั้งรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น อีกทั้งยังส่งเสริมให้มีทักษะการเลือกและประยุกต์ใช้วิธีการ เครื่องมือและวัสดุขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน ทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา และทักษะด้านสุขภาวะและความปลอดภัย รวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพ

1.3 คำอธิบายรายวิชา หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง กลุ่มสมรรถนะภาษาและการสื่อสาร (ภาษาต่างประเทศ) วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ

รายวิชา 20000 – 1219 ภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ (English for Business) มีจุดประสงค์รายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนแสดงความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน การใช้ภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ และปฏิบัติเกี่ยวกับการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ ในการจัดทำ นำเสนอ อธิบาย และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทางธุรกิจ เช่น การต้อนรับ (Greeting and Welcoming) การติดต่อทางโทรศัพท์ (Telephoning) ตำแหน่งงาน (Job Position) การโต้ตอบทางอีเมล์ (E-mail) การประชุม (Meeting) และการรายงาน (Report) และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ

2. การฟังและการพูด

2.1 ความหมายของการฟังและการพูด

ทักษะการฟังและการพูด เป็นทักษะที่สำคัญมากในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังเป็นทักษะที่สำคัญที่ใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการเรียนการสอนปัจจุบัน ทักษะการฟังและการพูดถือเป็นทักษะพื้นฐานที่ผู้เรียนต้องพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นจุดเริ่มต้นของการ

เข้าใจข้อมูล การตีความ และการตอบสนองต่อบทสนทนาอย่างเหมาะสม โดยมีนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ให้ความเห็นและความหมายของการฟังและการพูด ดังนี้

Brown (2018) ได้กล่าวว่า การพัฒนาความเข้าใจทางภาษาผ่านการฟังมีผลต่อความสามารถในการพูด เนื่องจากผู้พูดต้องอาศัยรูปแบบทางภาษา (Linguistic Patterns) ที่ได้จากการฟังมาใช้สร้างประโยค ทำให้เกิดการสื่อสารทั้งผู้พูดและผู้ฟังสามารถเข้าใจ และตอบโต้กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Murcia, Brinton and Snow (2014) ได้กล่าวว่า การฟังและการพูดเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารที่แท้จริง ซึ่งทั้งสองทักษะเป็นส่วนสำคัญของการสร้างประโยคที่ทำให้เข้าใจกันระหว่างการสื่อสาร

Nunan (2015) ได้กล่าวว่า การบูรณาการทักษะการฟังและการพูดในกิจกรรมการเรียนภาษา ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์จริง และพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยความคล่องแคล่ว และความถูกต้องควบคู่กันไปอย่างสมบูรณ์

Rost (2019) ได้กล่าวว่า การฟังเป็นทักษะที่เปิดโอกาสให้เกิดการตอบสนองทางภาษา โดยการพูดเป็นผลลัพธ์ของการทำความเข้าใจและการตีความสารที่ได้รับมา

วราภรณ์ ศรีจำปา (2565) ได้กล่าวว่า การฟัง หมายถึง รากฐานสำคัญของทักษะภาษาอื่น โดยเฉพาะการเรียนภาษาอังกฤษ การฟังที่ดีช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในสำเนียงการออกเสียง โครงสร้างประโยค และสามารถตอบสนองทางภาษาได้อย่างเหมาะสม ในขณะที่ สมศรี ไพรวัลย์ (2562) ได้กล่าวว่า การพูดไม่ใช่เพียงการเปล่งเสียง แต่เป็นกระบวนการที่ผู้พูดต้องใช้ทั้งภาษาพูด ภาษากาย และการควบคุมอารมณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง

จากความหมายของการฟังและการพูดดังกล่าว สรุปได้ว่า ทักษะการฟังและการพูดเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญมากในชีวิตประจำวันที่ใช้ในการสื่อสาร และรับสาร เป็นจุดเริ่มต้นของการเข้าใจข้อมูล การตีความ และการตอบสนองต่อบทสนทนา ซึ่งทั้งสองทักษะถือเป็นส่วนสำคัญของการสร้างประโยคที่ทำให้เข้าใจกันระหว่างการสื่อสารระหว่างผู้ฟังและผู้พูด

2.2 องค์ประกอบของการฟังและการพูด

การสื่อสารเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิด และอารมณ์ระหว่างบุคคล ซึ่งทักษะการฟังและการพูดถือเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญของการสื่อสารเชิงภาษา Richards (2015) การเข้าใจองค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและเกิดความ

เข้าใจตรงกันระหว่างผู้สื่อสารและผู้รับสาร ซึ่งตามแนวคิดของนักการศึกษกล่าวว่า องค์ประกอบของการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการฟังและการพูด ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ดังนี้

Devid Berlo (2024) กล่าวว่า ผู้ส่งสารเป็นบุคคลที่เมกระบวนการสื่อสาร มีหน้าที่สร้างข้อความและถ่ายทอดข้อมูลไปยังผู้รับสาร และผู้ส่งสารต้องมีความชัดเจนในการเลือกคำที่ใช้ รวมทั้งประโยค และวิธีการสื่อสารให้เหมาสมกับบริบท

Adler and Proctor (2013) กล่าวว่า ข้อความคือสาระหรือเนื้อหาที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อไปยังผู้รับสาร ซึ่งข้อความอาจปรากฏในรูปของคำพูด ประโยค หรือการแสดงออกด้วยท่าทาง ความชัดเจน และความเหมาะสมของข้อความคือปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการสื่อสารอีกด้วย

Robbins and Judge (2019) กล่าวว่า ช่องทางหรือสื่อคือวิธีการที่ใช้ในการถ่ายทอดข้อความไปยังผู้รับสาร เช่น การสนทนา โทรศัพท์ หรือสื่อดิจิทัล ซึ่งช่องทางที่เหมาะสมนั้นควรเป็นช่องทางที่ผู้รับสารและผู้ส่งสารจะเข้าใจข้อความได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

Nunan (2015) กล่าวว่า ผู้รับสารคือบุคคลที่รับฟัง วิเคราะห์ และตีความจากสารที่ได้รับ ซึ่งการรับสารที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยสมาธิและความเข้าใจในบริบทของสาร และจะส่งผลต่อความสามารถในการตอบสนองและการสร้างปฏิกิริยาตอบกลับอีด้วย

Harmer (2015) ได้กล่าวว่า ปฏิกิริยาตอบกลับคือการตอบสนองจากผู้รับสารกลับไปยังผู้ส่งสาร เพื่อความเข้าใจของข้อความซึ่งกันและกัน ซึ่งสามารถเป็นได้ทั้งการตอบด้วยการสนทนา การแสดงท่าทาง หรือการแสดงอารมณ์ และการมีปฏิกิริยาตอบกลับที่เหมาะสมนั้น จะช่วยให้ผู้ส่งสารปรับปรุงข้อความการสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว

Canale and Swain (1980) ได้กล่าวว่า บริบทหรือสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ สังคม และวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นจากการสื่อสาร เช่น บทบาทสมมติในห้องเรียน สถานที่ทำงาน หรือวัฒนธรรมของผู้สื่อสาร ซึ่งการพิจารณาบริบทนั้นจะช่วยให้การสื่อสารมีความเหมาะสม ลดการเกิดการเข้าใจผิด และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

Proctor (2013) ได้กล่าวว่า อุปสรรคในการสื่อสารคือปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการสื่อสารมีความผิดพลาดได้ เช่น เสียงรบกวน ความไม่เข้าใจกันด้านภาษา หรือการเลือกใช้คำที่ซับซ้อน ซึ่งการตระหนักถึงอุปสรรคและการจัดการกับปัจจัยเหล่านี้มีความสำคัญต่อการสื่อสารเป็นอย่างมาก

จากองค์ประกอบการฟังและการพูดดังกล่าว สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่กล่าวมาได้แก่ ผู้ส่งสาร ช่องทาง ผู้รับสาร ปฏิกิริยาตอบกลับ บริบทหรือสภาพแวดล้อม และอุปสรรคในการสื่อสาร เป็นองค์ประกอบที่ทำงานร่วมกันในกระบวนการการสื่อสาร การฟังและการพูด การเข้าใจและการฝึกฝนทักษะการฟังและการพูดภายในองค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้อย่างเหมาะสม

2.3 ขั้นตอนการสอนและการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับทักษะการฟังและการพูด

ขั้นตอนการสอนและการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับทักษะการฟังและการพูดที่มีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี ผู้เรียนจะได้ลงมือปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริงได้ ซึ่งนักการศึกษาได้อธิบายขั้นตอนการสอนและการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับทักษะการฟังและการพูด ดังนี้

Kolb (2020) ได้แบ่งขั้นตอนการสอนการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ โดยผู้เรียนผ่านประสบการณ์จริงมาก่อนแล้ว และผู้สอนได้นำขั้นตอนการสอนนี้มาพัฒนาทักษะการฟังและการพูดเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ประสบการณ์ตรง (Concrete Experience) ผู้เรียนเคยมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นมาแล้วและเกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ จากนั้นผู้เรียนนำเสนอประสบการณ์ดังกล่าวโดยใช้บทบาทสมมติ เพื่อให้ชั้นเรียนและผู้สอนเข้าใจถึงประสบการณ์ที่ผู้เรียนเคยพบเจอ อาจเป็นกิจกรรมกลุ่ม เป็นคู่ หรือเป็นรายบุคคลได้

2. การสะท้อนคิด (Reflective Observation) ผู้สอนและผู้เรียนระดมความคิดและสะท้อนคิดเกี่ยวกับปัญหาที่พบจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น หากพบเจอประสบการณ์ลักษณะนี้ควรใช้การสื่อสารแบบใดในการสนทนา และควรใช้คำศัพท์ใดจึงจะเหมาะสมกับบริบทของสถานการณ์

3. การสร้างแนวคิดเชิงนามธรรม (Abstract Conceptualization) ผู้สอนอธิบายถึงการใช้โครงสร้างประโยค และคำศัพท์ที่เหมาะสมกับบริบทสถานการณ์เพิ่มเติม และผู้เรียนสังเคราะห์จากการสะท้อนคิดขั้นที่แล้วและเชื่อมโยงกับแนวคิดใหม่ที่ผู้สอนได้อธิบายไป เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่ได้อย่างสมบูรณ์

4. การทดลองปฏิบัติ (Active Experimentation) ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติหน้าชั้นเรียน เพื่อเป็นการประเมินว่าผู้เรียนสามารถนำความรู้ใหม่มาใช้ได้จริงในสถานการณ์ใหม่ที่

เกิดขึ้น หากผู้เรียนเกิดข้อผิดพลาดระหว่างการดำเนินการ ผู้สอนมีหน้าที่จดบันทึก เมื่อจบบทสนทนา ผู้สอนจึงแนะนำข้อผิดพลาดผู้เรียนได้เข้าใจ และนำไปปรับปรุงต่อไปในอนาคตได้

Johnson and Morrow (1981) ได้แบ่งขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นที่ 1 การบอกวัตถุประสงค์ (Setting Objective) ผู้สอนต้องตั้งวัตถุประสงค์นำทางและวัตุประสงค์ปลายทาง เช่น ผู้สอนตั้งวัตถุประสงค์นำทางว่าผู้เรียนสามารถสนทนาโต้ตอบเป็นภาษาอังกฤษ และผู้สอนอาจตั้งวัตถุประสงค์ปลายทางว่าผู้เรียนรู้ความหมายของคำศัพท์และใช้โครงสร้างใหม่ที่ปรากฏในบทสนทนาถามทิศทางได้

2. ขั้นที่ 2 การนำเสนอ (Presentation) ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายในเรื่องที่สอนอย่างชัดเจนโดยอธิบายบริบทด้วยการชี้แนะถึงโครงสร้างประโยค ใครพูดกับใคร ควรพูดเรื่องอะไรในสถานการณ์อย่างไร

3. ขั้นที่ 3 การฝึกใช้ภาษา (Practice) เป็นการฝึกฝนเกี่ยวกับด้านภาษา โดยการสร้างสถานการณ์ให้เสมือนจริง ผู้สินอาจช่วยเหลือแนะนำให้ผู้เรียนจับคู่หรือกลุ่ม และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

4. ขั้นที่ 4 การถ่ายโอนความรู้ (Transfer) เป็นการใช้ภาษาโดยผู้สอนจะช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม โดยการใช้ภาษาที่เรียนมาอย่างเสรี และการใช้ภาษาในช่วงเวลาที่นานขึ้น โดยการสอนบทบาทสมมติหรือเกมส์ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างเต็มที่ เพื่อนำภาษาที่เรียนในห้องเรียนนั้น ออกไปใช้ในสถานการณ์จริงนอกห้องเรียนได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2559) เสนอวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (warm up) ขั้นนี้มีจุดประสงค์เพื่อทบทวนความรู้ที่ผู้เรียนเรียนมาแล้ว เพื่อให้เกิดความพร้อมและอยากเรียนรู้บทเรียนใหม่ ผู้สอนต้องเตรียมเนื้อหาที่เชื่อมโยงไปสู่สาระสำคัญของบทนั้นๆ ซึ่งกิจกรรมในขั้นนี้สามารถใช้ได้หลากหลาย

2. ขั้นนำเสนอ (Presentation) ผู้สอนให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน โดยการนำเสนอคำศัพท์ เนื้อหาใหม่ ให้เข้าใจทั้งรูปแบบและความหมาย และสร้างกิจกรรมที่เหมาะสม ผู้สอนต้องให้ข้อมูลทางภาษาที่ถูกต้อง และพยายามให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในรูปแบบภาษาที่ถูกต้อง

3. ขั้นฝึก (Practice) ผู้เรียนจะได้ฝึกใช้ภาษาที่เรียนมาแล้วจากขั้นนำเสนอเนื้อหา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้ภาษาได้ถูกต้อง ขณะเดียวกันก็เน้นเรื่องการใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่ว ซึ่งในการฝึกนั้นอาจฝึกทั้งชั้นเรียน เป็นกลุ่ม คู่ หรือรายบุคคล และขั้นนี้คือโอกาสที่ผู้สอนจะแก้ไขข้อผิดพลาดการใช้ภาษาของผู้เรียน และการแก้ไขข้อผิดพลาดนั้นควรทำหลังการฝึก เพราะหากผู้สอนกระทำในช่วงระหว่างการฝึกฝนนั้น ความมั่นใจของผู้เรียนอาจลดลงได้

4. ขั้นการใช้ภาษา (Production) ขั้นนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนนำคำศัพท์หรือประโยคที่ฝึกมาแล้วมาใช้กับสถานการณ์ ในรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่วและความสนุกสนาน ซึ่งขั้นนี้จะเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนทำกิจกรรม และผู้สอนเป็นคนแนะนำคอยให้ความช่วยเหลือ

5. ขั้นสรุป (Warp up) ขั้นนี้เป็นขั้นสุดท้ายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง ซึ่งจุดประสงค์ของขั้นนี้คือสรุปสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนมาแล้ว เช่น การนำเสนอรายงาน การทำแบบฝึกหัด การสรุปองค์ความรู้ หรือการเล่นเกมส์

Littlewood (2022) ได้เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการสื่อสารเป็นศูนย์กลาง (Communicative Language Teaching: CLT) โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเฉพาะในบริบทของผู้เรียนภาษาอังกฤษอย่างมีจุดมุ่งหมาย มีปฏิสัมพันธ์จริง และใช้ภาษาในบริบทที่หลากหลาย ซึ่ง Littlewood แบ่งกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการสื่อสารออกเป็น 2 ประเภทหลัก ดังนี้

1. กิจกรรมเพื่อการสื่อสารตามวัตถุประสงค์ (Functional Communicative Activities) เป็นกิจกรรมที่เน้นการฝึกฝนรูปแบบทางภาษาที่จำเป็นสำหรับการสื่อสาร ซึ่งกิจกรรมประเภทนี้สามารถจัดได้หลายรูปแบบ ดังนี้

1.1 การแลกเปลี่ยนข้อมูล (Sharing information with restricted cooperation) ซึ่งผู้เรียนแต่ละบุคคล แต่ละกลุ่ม มีข้อมูลบางส่วนแล้ว และต้องถาม ตอบเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลจนครบถ้วน เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างผู้เรียน ซึ่งสามารถดำเนินกิจกรรมเป็นกลุ่ม หรือเป็นคู่ได้

1.2 การแลกเปลี่ยนข้อมูลวงกว้าง (Sharing information with unrestricted cooperation) ซึ่งผู้เรียนจะมีอิสระในการใช้ภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลวงกว้าง หมายถึง ผู้เรียน

สามารถใช้การบรรยาย เสนอข้อคิดเห็น หรืออธิบายเพิ่มเติมจากข้อมูลของตนเองที่ได้รับมา ซึ่งสามารถดำเนินกิจกรรมเป็นกลุ่ม หรือเป็นคู่ได้

1.3 การแลกเปลี่ยนหรือการหาข้อสรุปจากข้อมูล (Sharing and processing information) มีลักษณะคล้ายกิจกรรมการต่อภาพ ซึ่งผู้เรียนแต่ละบุคคลจะได้รับข้อมูลที่ต่างกัน จากนั้นนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนก่อนจึงจะได้ภาพรวมของข้อมูล และนำไปใช้ในการแก้ปัญหา ซึ่งสามารถดำเนินกิจกรรมเป็นกลุ่ม หรือเป็นคู่ได้ ผู้เรียนจะแลกเปลี่ยนข้อมูลกันภายในกลุ่มเพื่อหาข้อสรุปของข้อมูลนั้นได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

1.4 การหาข้อสรุปจากข้อมูล (Processing information) ซึ่งผู้เรียนทุกคนได้รับข้อมูลเหมือนกันทั้งหมดและร่วมกันอภิปรายข้อมูลเหล่านั้น เพื่อนำมาแก้ไขหรือหาข้อสรุปต่อไป ซึ่งสามารถดำเนินกิจกรรมเป็นกลุ่ม หรือเป็นคู่ได้

2. กิจกรรมภาษาในการมีปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social Interaction Activities) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องใช้ภาษาสื่อสารเพื่อบรรลุเป้าหมายที่แท้จริงตามวัตถุประสงค์ ความสำเร็จของกิจกรรม โดยมีการประเมินความสามารถ ได้แก่ 1. สามารถสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์ 2. เลือกใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่ได้รับ ซึ่งการทำกิจกรรมนั้น ใช้ห้องเรียนเป็นที่ฝึกเพื่อให้เกิดการใช้ภาษาได้จริง โดยเฉพาะเรื่องใกล้ตัวหรือสถานการณ์ที่ผู้เรียนคุ้นเคย จากนั้นให้เกิดการฝึกภาษาในสถานการณ์ที่ต่างกัน ที่พบเจอนอกชั้นเรียน ดังกิจกรรมต่อไปนี้

2.1 การแสดงบทบาทสมมติ (Role play) เป็นการใช้บทบาทสมมติจากสถานการณ์ที่มีความใกล้เคียงกับความจริง โดยผู้เรียนจะได้รับบทบาทและแสดงออกมาตามบทบาทที่ได้รับ

2.2 สถานการณ์จำลอง (Simulation) การใช้สถานการณ์จำลองที่มีความเหมือนหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งผู้เรียนจะเข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้นๆ และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ ใกล้ตัว ต้องตัดสินใจ และแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้สอนได้นำสถานการณ์จำลองนั้นมาไว้ภายในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าถึงกับสถานการณ์จำลองที่เปรียบเสมือนกับสถานการณ์จริง เป็นการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนได้รับความรู้ ความสนุกสนาน และความปลอดภัยอีกด้วย

2.3 การแสดงละคร (Acting) เป็นกิจกรรมการสอนโดยใช้ละครเป็นกิจกรรมสื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งได้กำหนดเนื้อหา ตัวละครไว้แล้วตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง จากนั้นผู้เรียนจะสวม

บทบาทตัวละครที่กำหนดให้ เป็นการฝึกฝนทักษะการสื่อสาร ความคล่องแคล้วในการพูด และความมั่นใจในตนเอง

2.4 การแสดงสด (Improvisation) ต้องใช้ภาษาโดยตรงและเป็นการใช้ภาษาโดยที่ไม่ได้มีการคาดเดาหรือเตรียมตัวไว้ก่อน ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่มาจากสถานณ์จริงหรือมีความคล้ายกับสถานการณ์จริงในชีวิตจริง หลังจากแสดงจบแล้วผู้เรียนจะมีโฮกาสในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในการใช้ภาษา

สุขุมาภรณ์ แคสิค (2565) เสนอแนะวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation) เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ควบคู่กับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา

2. ขั้นการฝึก (Practice) เป็นการฝึกผู้เรียนใช้ภาษาที่เรียนรู้ใหม่ ผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก เน้นให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษา เน้นความถูกต้องทางภาษา และให้ผู้เรียนทำความใจความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นๆ

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production) เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้กำหนดสถานการณ์หรือภาระงานให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษที่ได้เรียนรู้จากขั้นนำเสนอเนื้อหาและขั้นการฝึกมาใช้ในการสื่อสารเพื่อปฏิบัติตามภาระงานที่ครูกำหนดให้

2.4 การวัดและการประเมินผลรวมทักษะของการฟังและการพูด

นักการศึกษา ได้เสนอแนวทางการวัดและประเมินผลทักษะการฟังและการพูด โดยเน้นให้ครอบคลุมทั้งด้านความเข้าใจ ความสามารถในการตีความ และการตอบสนองต่อข้อมูลที่ฟัง ดังนี้

Brown and Abeywickrama (2019) เสนอว่า การใช้ Analytic scoring rubric หรือ การให้คะแนนเชิงวิเคราะห์ ในการประเมินทักษะการฟัง โดยเน้นการแยกองค์ประกอบการฟังออกเป็นหลายด้าน ได้แก่

1. ความสามารถในการจับใจความ เป็นความสามารถของผู้ฟังในการระบุใจความสำคัญหรือสาระหลักของเนื้อหาที่ได้ฟัง และสามารถพูดตอบโต้จากสิ่งที่ได้ฟัง

2. ความเข้าใจในรายละเอียด เป็นความสามารถในการรับรู้และเข้าใจข้อมูลเฉพาะเจาะจงที่ปรากฏในข้อความที่ฟัง และสามารถพูดตอบโต้ได้อย่างชัดเจนในรายละเอียดจากสิ่งที่ฟัง

3. การอนุมาน เป็นความสามารถในการสรุปหรือการคาดเดาจากข้อมูลที่ได้รับจากบริบทสถานการณ์หรือเรื่องที่ได้ฟัง ผู้ฟังต้องตีความจากข้อความที่ฟัง และสามารถพูดตอบโต้ได้อย่างอิสระ และถูกต้อง

4. การแปลความหมายจากบริบท เป็นความสามารถในการตีความจากคำพูดหรือข้อความ โดยอาศัยข้อมูลจากบริบทที่ได้รับ

Council of Europe (2020) กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป The Common European Framework of Reference of Language (CEFR) เป็นการประเมินระดับทักษะการใช้ภาษาในปัจจุบัน ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในระดับอาชีวศึกษา โดยนำกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป หรือ Common European Framework of Reference of Language (CEFR) มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ การจัดหลักสูตรและการประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพในการทำงานของบริบทวิชาชีพและสากล ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้กำหนดความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนสายอาชีพ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนสายอาชีพ

ระดับการศึกษา	ระดับความสามารถตาม CEFR	ความสามารถที่คาดหวัง
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	A1 – B1	1. ฟังและเข้าใจคำสั่งหรือข้อมูลพื้นฐานในสถานการณ์ต่างๆ และสามารถพูดตอบโต้ได้

ระดับการศึกษา	ระดับความสามารถตาม CEFR	ความสามารถที่คาดหวัง
		2. ฟังคำอธิบายงานหรือขั้นตอนง่ายๆ ในสถานประกอบการ และสามารถพูดตอบโต้ได้ 3. เข้าใจคำอธิบายงานหรือสถานการณ์ที่ซับซ้อนขึ้น สามารถพูดตอบโต้ได้
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	B1 – B2	1. ฟังและสรุปบทสนทนาเกี่ยวกับการแก้ปัญหางานและขั้นตอนการทำงาน 2. ฟังและพูดให้คำแนะนำในงานที่มีรายละเอียดมาก

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2564)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมุ่งพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพให้สอดคล้องกับระดับความสามารถตามกรอบ CEFR โดยใช้การเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสมในบริบทการปฏิบัติงานจริง

2.5 หลักการสอนการฟังและการพูด

การฟังและการพูดเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นกระบวนการรับสารและส่งสารที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน การจัดการเรียนการสอนจึงควรมุ่งพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์จริง

Richards (2016) ได้กล่าวว่า การฟังเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนสร้างความหมายจากข้อมูลที่ได้ยิน โดยอาศัยทั้งความรู้ทางภาษาและประสบการณ์เดิม ผู้สอนจึงควรส่งเสริมการใช้กระบวนการฟังทั้งแบบ Bottom-up Processing และ Top-down Processing ควบคู่กัน กล่าวคือ ผู้เรียนต้องสามารถรับรู้เสียง คำศัพท์ และโครงสร้างภาษา ขณะเดียวกันก็สามารถใช้ความรู้เดิมและบริบทในการตีความความหมายของสารที่ได้รับ นอกจากนี้ การฟังยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความรู้ทางภาษาและเพิ่มความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน นอกจากนี้ Richards ยัง

จำแนกลักษณะการพูดออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การพูดเพื่อปฏิสัมพันธ์ (Talk as Interaction) การพูดเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล (Talk as Transaction) และการพูดเพื่อการนำเสนอ (Talk as Performance) ซึ่งผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ครอบคลุมการพูดทั้งสามลักษณะ เพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

Nation and Newton (2021) ได้เสนอกรอบแนวคิด Four Strands ซึ่งประกอบด้วย 1) Meaning-focused Input การรับข้อมูลภาษาที่มีความหมาย 2) Meaning-focused Output การใช้ภาษาเพื่อสื่อสารความหมาย 3) Language-focused Learning การเรียนรู้รูปแบบและกฎเกณฑ์ทางภาษา และ 4) Fluency Development การพัฒนาความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา ซึ่งทั้งสี่องค์ประกอบควรได้รับการจัดสรรเวลาอย่างสมดุล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการฟังและการพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

Brown and Lee (2015) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการสอนการฟังควรประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นก่อนฟัง (Pre-listening) เพื่อเตรียมความพร้อมและสร้างความสนใจ ขั้นระหว่างฟัง (While-listening) เพื่อฝึกการจับใจความสำคัญและรายละเอียด และขั้นหลังฟัง (Post-listening) เพื่อให้ผู้เรียนได้นำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการอภิปรายหรือสื่อสารต่อไป

จากหลักการสอนการฟังและการพูด สรุปได้ว่า การสอนการฟังและการพูดภาษาอังกฤษควรมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ครอบคลุมทั้งการรับสารและการส่งสาร ส่งเสริมการใช้กระบวนการคิด การตีความ และการสื่อสารอย่างมีความหมาย ตลอดจนพัฒนาทั้งความถูกต้องและความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3. การเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์

3.1 การเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์

กระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ ได้มีนักการศึกษาศึกษาไว้ ดังนี้

Kolb (2020) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์จะมีประสิทธิภาพสูงเมื่อผู้เรียนมีบทบาทเป็น ศูนย์กลางของการเรียนรู้ และได้ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง ซึ่งช่วยกระตุ้นการคิดวิเคราะห์และการพัฒนาทักษะได้อย่างต่อเนื่อง

Beard and Wilson (2021) ได้กล่าวว่า ประสบการณ์ที่มีคุณภาพในห้องเรียนหรือบทบาทสมมติ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงทฤษฎีเข้ากับการปฏิบัติจริงได้ โดยเฉพาะในการเรียนการสอนด้านภาษาและการสื่อสาร

McLeod (2023) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์มีความสำคัญในการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสู่ชีวิตของการทำงาน เพราะเป็นการช่วยฝึกฝนทักษะสำคัญ เช่น การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร

Moon (2022) ได้กล่าวว่า การเน้นบทบาทของการสะท้อน (Reflection) ว่าส่วนสำคัญของการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการสะท้อนคิด

ศิริชัย กาญจนวาสี (2562) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพควรเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง และมีโอกาสสะท้อนความคิดจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับวงจรการเรียนรู้ของ Kolb ที่เน้นประสบการณ์ตรง การสะท้อน การสังเคราะห์แนวคิด และการทดลองใช้แนวคิดในสถานการณ์ใหม่

จากการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ (Experiential Learning) ดังกล่าว สรุปได้ว่า การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพควรเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้ โดยผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ซึ่งส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต

3.2 กิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ของ Kolb (2020) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ การมีประสบการณ์จริง (Concrete Experience) การสะท้อนคิด (Reflective Observation) การสรุปแนวคิด (Abstract Conceptualization) และการทดลองปฏิบัติ (Active Experimentation) ซึ่งกิจกรรมที่สอดคล้องกับแนวคิดนี้จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงหรือจำลอง

สถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง ดังกิจกรรมต่อไปนี้

1. การเรียนรู้ผ่านโครงงาน (Project-based Learning)

1.1 ขั้นกำหนดหัวข้อหรือปัญหา ให้ผู้เรียนเลือกประเด็นที่สนใจหรือสอดคล้องกับบริบทของชั้นเรียน

1.2 ขั้นวางแผนและออกแบบโครงการ ผู้เรียนร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินงาน และผลลัพธ์ที่คาดหวัง

1.3 ขั้นค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

1.4 ขั้นลงมือดำเนินโครงการ ปฏิบัติตามแผน โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำและสนับสนุน

1.5 ขั้นสรุปผลและนำเสนอผลงาน ผู้เรียนสะท้อนผลการเรียนรู้ พร้อมนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

2. การเรียนรู้จากสถานการณ์จำลอง (Simulation and Role Play)

2.1 ขั้นกำหนดสถานการณ์หรือบริบท ออกแบบสถานการณ์หรือบทบาทที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา

2.2 ขั้นกำหนดบทบาท ผู้เรียนได้รับมอบหมายบทบาทและศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

2.3 ขั้นลงมือแสดง ผู้เรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์ที่กำหนดไว้

2.4 ขั้นการสะท้อนคิด หลังการแสดง ผู้เรียนอภิปรายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นและสิ่งที่เรียนรู้

2.5 ขั้นวิเคราะห์และสรุป ร่วมกันวิเคราะห์และสรุปประเด็นจากกิจกรรม

3. การจัดกิจกรรมนอกสถานที่ (Field Trip/Field Work)

3.1 ขั้นเตรียมความพร้อม กำหนดวัตถุประสงค์ วางแผนการเดินทาง พร้อมตั้งคำถามหรือประเด็นสำหรับการสังเกต

3.2 ขั้นปฏิบัติ ผู้เรียนสำรวจ สังเกต และเก็บข้อมูล หรือสัมภาษณ์ในสถานที่จริง

3.3 ขั้นบันทึกข้อมูล ใช้แบบฟอร์ม หรือสมุดบันทึกข้อมูล

3.4 ขั้นสะท้อนผลการเรียนรู้ วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดกันในกลุ่ม

3.5 ขั้นการรายงานผล ผู้เรียนสรุปผลการศึกษานอกสถานที่และจัดทำชิ้นงาน

4. การฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง (Internship/Practicum)

4.1 ขั้นวางแผนก่อนการฝึกปฏิบัติ เตรียมความพร้อมและชี้แจงวัตถุประสงค์

4.2 ขั้นเริ่มการฝึกปฏิบัติ ผู้เรียนปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.3 ขั้นบันทึกสะท้อนผล ผู้เรียนสะท้อนประสบการณ์รายวันหรือรายสัปดาห์

4.4 ขั้นสรุปผลและประเมิน ประเมินทักษะที่ได้จากการปฏิบัติในสถานการณ์จริง

5. การสะท้อนกิจกรรมการเรียนรู้ (Reflective Activities)

5.1 ขั้นกำหนดหัวข้อหรือคำถามสะท้อนคิด

5.2 ขั้นบันทึกความคิดและความรู้สึก

5.3 ขั้นอภิปรายในกลุ่ม

5.4 ขั้นสังเคราะห์ประเด็นสำคัญ

5.5 ขั้นประเมินผลการเรียนรู้

จากกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ (Experiential Learning) ดังกล่าว สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผ่านการเผชิญประสบการณ์ตรงหรือบทบาทสมมติที่เคียงกับชีวิตจริง

4. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

4.1 ความหมายของการแสดงบทบาทสมมติ

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ ถือเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลดีต่อผู้เรียน เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง แก้ไขปัญหาได้เอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงในอนาคตได้ ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ ดังนี้

Van Ments (1983) กล่าวว่า การแสดงบทบาทสมมติ คือ การให้ผู้เรียนจินตนาการว่าตนเป็นบุคคลในสถานการณ์สมมติ จากนั้นให้ผู้เรียนแสดงบทบาทที่คิดว่าบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์นั้นรู้สึก

Lee (1974) กล่าวว่า การแสดงบทบาทสมมติเป็นการเรียนรู้จากการสวทบทบาทของผู้แสดงในสถานการณ์สมมติ ซึ่งแตกต่างจากการแสดงละคร คือ ผู้แสดงบทบาทสมมติจะต้องคิดคำพูดและแสดงท่าทางโดยทันที ไม่มีการเตรียมบทพูดไว้ล่วงหน้า

Taylor and Walford (1974) กล่าวว่า การแสดงบทบาทสมมติ เป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจในเรื่องที่เรียน หรือพฤติกรรมต่างๆ ได้อย่างลึกซึ้ง ทั้งได้ฝึกฝนทักษะการคิด การวิเคราะห์ การอภิปราย การแสดง การแก้ปัญหา การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล โดยครูเป็นผู้จัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทต่างๆ ในสถานการณ์นั้น

ทิศนา แขมมณี (2552) กล่าวว่า การแสดงบทบาทสมมติ คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ ที่มีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงและแสดงออกตามความนึกคิดของตน เสนอการแสดงออกของผู้แสดง ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่สังเกตมาเป็นข้อมูลในการอภิปรายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

จากความหมายของการแสดงบทบาทสมมติดังกล่าว สรุปได้ว่า บทบาทสมมติเป็นกระบวนการที่สร้างสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ให้มีความใกล้เคียงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยผู้เรียนจะมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจ แก้ปัญหา และปฏิสัมพันธ์กับเหตุการณ์ บุคคล และสิ่งต่างๆ รอบตัว ที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์นั้น การจัดการเรียนรู้ด้วยบทบาทสมมตินี้ จะเน้นการเรียนรู้ผ่านการ

ลงมือทำ (Learning by Doing) ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ และสามารถนำทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

4.2 กระบวนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการยอมรับ โดยมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีรูปแบบที่ต่างกัน ซึ่งมีนักการศึกษากล่าวถึงหลักการ ดังนี้

ทิศนา แขมมณี (2552) กล่าวว่า ผู้สอนเตรียมสถานการณ์ที่จะใช้สอนโดยสร้างขึ้นเองหรือเลือกสถานการณ์ที่มีผู้สร้างไว้ ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด และเมื่อมีบทบาทสมมติแล้ว ผู้สอนต้องศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทสมมตินั้น และควรดำเนินด้วยตนเองเพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่จะเกิดขึ้น เพื่อเตรียมการแก้ไขหากเกิดปัญหาจริงในห้องเรียน

การนำเสนอการเรียนรู้โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

โดยทั่วไปแล้วสถานการณ์ส่วนใหญ่จะซับซ้อนพอสมควรและอาจไปถึงระดับที่มาก ดังนั้นการนำเสนอสถานการณ์ บทบาทและกติกา จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมไว้อย่างดี ควรนำเสนอเป็นลำดับขั้นตอน และควรจัดข้อมูลทุกอย่างไว้ให้พร้อม เริ่มจากการบอกเหตุผลและวัตถุประสงค์แก่ผู้เรียนว่า จะได้รับอะไรจากการดำเนินบทบาทสมมตินี้ ภาพรวมของการแสดงบทบาทสมมติทั้งหมด และให้รายละเอียดที่จำเป็น เช่น กติกา บทบาท เมื่อผู้เรียนเข้าใจแล้วจึงเริ่มเล่นการแสดงบทบาทสมมติได้

การเลือกบทบาท

เมื่อผู้เรียนเข้าใจภาพรวมและกติกาเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนทุกคนควรได้รับบทบาทในการเล่น ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเองได้ หรือในบางกรณีผู้สอนอาจกำหนดบทบาทให้ผู้เรียนเองได้เช่นกัน

การเล่นในสถานการณ์

ในขณะที่ผู้เรียนกำลังเล่นตามบทบาทในสถานการณ์นั้น ผู้สอนควรติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อสังเกตพฤติกรรมการเล่นของผู้เรียนและจดบันทึกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต้อการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้คำปรึกษาตามความจำเป็น รวมทั้งแก้ปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างสถานการณ์ได้

การอภิปราย

ควรมุ่งประเด็นไปที่การเรียนรู้ความเป็นจริงว่า ในความจริงสถานการณ์ควรเป็นอย่างไร และอะไรคือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสถานการณ์นั้น ซึ่งผู้เรียนได้เรียนรู้จากบทบาทของตนเองในสถานการณ์นั้น จึงทำให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง การอภิปรายจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้นว่า ควรให้สถานการณ์นั้นดำเนินการต่อไปหรือต้องเปลี่ยนแปลงอย่างไร และจะทำอย่างไรให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้

วิมลรัตน์ ชัยสิทธิ์ (2562) เสนอขั้นตอนการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ ดังนี้

1. การแสดงบทบาทสมมติควรให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ไม่ควรใช้เพื่อการบันเทิงอย่างเดียว

2. การแสดงบทบาทสมมติไม่ควรกำหนดเวลาตายตัวลงไป

3. เรื่องที่นำมาใช้ไม่ควรเป็นเรื่องที่ยากเกินไป ควรเป็นเรื่องที่กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากอภิปรายเมื่อแสดงจบแล้ว

4. การแสดงบทบาทสมมติจะได้ผลเต็มที่เมื่อนำมาใช้ติดต่อกันพอสมควร ไม่ใช่เป็นการคั่นการเรียนเพียงครั้ง 2 ครั้ง หรือเป็นเพียงการแก้ปัญหาความเบื่อหน่ายของผู้เรียนเท่านั้น

5. ควรใช้การแสงบทบาทสมมติเมื่อต้องการให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และฝึกทักษะในการปฏิบัติเรื่องความสัมพันธ์ของมนุษย์

Ments (2019) ได้เสนอแนะขั้นตอนการนำบทบาทสมมติไปใช้ไว้ 7 ขั้น

1. ตั้งจุดประสงค์และพิจารณาวิธีการใช้กิจกรรมในการสอน

2. พิจารณาข้อจำกัดภายนอก

3. รวบรวมปัจจัยสำคัญ

4. เลือกแบบ หรือเขียนบทบาทโดยสรุป

5. ดำเนินกิจกรรม

6. อภิปราย

7. ติดตามผล

จากกระบวนการสอนโดยใช้การแสงบทบาทสมมติดังกล่าว สรุปได้ว่า กระบวนการสอนโดยใช้การแสงบทบาทสมมตินั้น ผู้สอนต้องเตรียมการก่อนการสอนเป็นอย่างดี ต้องมีการวางแผนกิจกรรมและเลือกสถานการณ์ที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละระดับชั้นด้วย

4.3 ประเภทของการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ ก่อนที่ผู้สอนจะนำกิจกรรมบทบาทสมมติมาใช้กับผู้เรียน ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจถึงรูปแบบและประเภทของบทบาทสมมติ ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงประเภทของการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติไว้ดังนี้

Littlewood (1981) แบ่งประเภทของการแสดงบทบาทสมมติออกเป็น 4 ประเภท คือ 1) บทบาทสมมติที่ควบคุมผ่านบทสนทนา 2) บทบาทสมมติที่ควบคุมผ่านบทสนทนาและให้ข้อมูลบางส่วน 3) บทบาทสมมติที่ควบคุมผ่านสถานการณ์และเป้าหมายที่กำหนด และ 4) บทบาทสมมติในรูปแบบของการโต้วาทีและการอภิปราย โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) บทบาทสมมติที่ควบคุมผ่านบทสนทนา (Role Play controlled through cued dialogues) เป็นบทบาทสมมติที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนดรายละเอียดและจัดเตรียมรูปแบบหน้าที่ของภาษาไว้ทั้งหมด ผู้เรียนมีหน้าที่เพียงเรียนรู้และฝึกภาษาเป้าหมายตามรูปแบบที่ผู้สอนกำหนดไว้ โดยผู้เรียนจะได้รับบัตรบทบาทพร้อมบทสนทนาฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญก่อนนำภาษาไปใช้แสดงตามบทบาทที่ได้รับ 2) บทบาทสมมติที่ควบคุมผ่านบทสนทนาและให้ข้อมูล (Role Play controlled through cued dialogues) เป็นบทบาทสมมติที่ผู้สอนกำหนดบทบาทให้บางส่วนเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการหาข้อมูลในส่วนที่หายไปเป็นลักษณะที่ผู้เรียนต้องสนทนาถามตอบเพื่อหาข้อมูลคนละส่วน โดยบัตรบทสนทนาผู้เรียนคนหนึ่งอาจมีข้อมูลคำถาม และบัตรสนทนาของผู้เรียนคนที่สอง มีข้อมูลคำตอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ซึ่งจะนำไปสู่การเกิดการสนทนาปฏิสัมพันธ์ 3) บทบาทสมมติที่ควบคุมผ่านสถานการณ์และเป้าหมายที่กำหนด (Role play controlled through situation and goal) มีลักษณะกิจกรรมที่ครูกำหนด สถานการณ์และเป้าหมายไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ภาษาในการสนทนาขึ้นเอง โดยมีแนวทางจากสถานการณ์และจุดมุ่งหมายทางภาษาเป็นแนวทางในการแสดงบทบาทสมมติ และ 4) บทบาทสมมติในรูปแบบของโต้วาทีและอภิปราย (Role Play in the form of debate or discussion) มีการกำหนดสถานการณ์ที่มีเนื้อหาบนพื้นฐานของความจริง เป็นลักษณะในการอภิปราย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น

นอกจากนี้ Harper-Whalen and Morris (2005) กล่าวว่า บทบาทสมมติมี 3 ประเภทดังนี้ 1) บทบาทสมมติที่มีบทบรรยาย (Fully scripted role play) คือ บทบาทสมมติที่มีบทบรรยายที่ผู้สอนจัดเตรียมตัวแบบไว้อย่างสมบูรณ์ ผู้เรียนมีหน้าที่เพียงอ่านและท่องจำซึ่งบทสนทนาอาจได้มาจากหนังสือเรียน ซึ่งภายหลังจากการสนทนาแล้วหน้าที่ของภาษาจะถูกเรียนรู้ในรูปแบบของ

การท่องจำบทบาทสมมติประเภทนี้เหมาะสำหรับผู้เรียนที่อยู่ในระดับผู้เรียนภาษาที่มีพื้นฐานความสามารถทางภาษาค่อนข้างน้อย 2) บทบาทสมมติกึ่งบรรยาย (Semi–scripted role play) คือ บทบาทสมมติที่ประกอบไปด้วยบทบรรยายและการเติมข้อมูลในส่วนที่หายไปในบทสนทนาโดยผู้เรียนจะต้องเติมข้อมูลให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ อีกด้วย นอกจากนี้หากผู้เรียนมีความรู้ทางภาษาเพียงพอสามารถปรับเปลี่ยนบทสนทนาต้นแบบหรือสร้างบทสนทนาขึ้นเองตามความเหมาะสมได้ (Livingstone, 1983) บทบาทสมมติประเภทนี้เหมาะสำหรับผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาในระดับที่สูงกว่าระดับต้นถึงระดับกลาง และ 3) บทบาทสมมติที่ไม่มีบทบรรยายหรือบทสนทนา (Non scripted role play) หมายถึง บทบาทสมมติที่แนะนำบทสนทนา (cued dialogues) แนะนำข้อมูล (Littlewood, 1981) หรือแนะนำสถานการณ์และจุดมุ่งหมายโดยผู้สอนมีบทบาทในการกำหนดโครงสร้างทางภาษากิจกรรมน้อยลง ซึ่งผู้เรียนกำหนดบทสนทนาตามสถานการณ์ที่ผู้สอนแนะไว้เบื้องต้น บทบาทสมมติประเภทนี้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกออกมา บทบาทสมมติประเภทนี้เหมาะสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาที่ค่อนข้างสูง นอกจากนี้ อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) กล่าวว่า บทบาทสมมติประเภทนี้แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) การแสดงบทบาทสมมติแบบละคร เป็นการแสดงบทบาทตามเรื่องราวที่มีอยู่แล้วผู้แสดงจะได้ทราบเรื่องราวทั้งหมดแต่จะไม่ได้รับบทที่กำหนดให้แสดงตามอย่างละเอียด ผู้แสดงจะต้องแสดงออกตามความคิดของตนและดำเนินเรื่องไปตามท้องเรื่องที่กำหนดไว้แล้วซึ่งมีลักษณะเหมือนละคร และ 2) การแสดงบทบาทสมมติแบบแก้ปัญหาเป็นการแสดงบทบาทสมมติที่ผู้เรียนได้รับทราบสถานการณ์หรือเรื่องราวแต่เพียงเล็กน้อยเท่าที่จำเป็นซึ่งมักเป็นสถานการณ์ที่เป็นปัญหาหรือมีความขัดแย้งแฝงอยู่ผู้แสดงบทบาทจะใช้ความคิดของตนในการแสดงออกและแก้ปัญหาต่างๆ อย่างเสรี

จากประเภทของการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติดังกล่าว สรุปว่า ประเภทของบทบาทสมมติที่ใช้ในงานวิจัยนี้ เป็นบทบาทสมมติที่มีบทและเป็นแบบเติมข้อมูลบางส่วนในเวลาทดสอบเพื่อความเหมาะสมในการสอนและประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียน เปิดโอกาสในการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความมั่นใจและความชำนาญในการใช้ภาษา ก่อนที่จะนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์จริง

4.4 ประโยชน์ของการใช้การแสดงบทบาทสมมติในการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ เป็นการจัดการเรียนการสอนวิธีหนึ่งที่มีประโยชน์โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงประเภทของการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติไว้ดังนี้

Ladousse (1987) ได้กล่าวถึงกิจกรรมบทบาทสมมติว่า เป็นกิจกรรมที่โน้มน้าวจูงใจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและเพิ่มความมั่นใจของผู้เรียน ผู้เรียนจะให้ความสนใจในการฝึกพูดภาษาอังกฤษผ่านการแสดงบทบาทที่ตนเองได้รับ นอกเหนือจากนั้นผู้เรียนยังมีโอกาสแสดงความรู้สึกภายใน บอกปัญหาหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านกิจกรรมนี้ ในขณะที่ Scarcella (1978) ได้พูดถึงกิจกรรมบทบาทสมมติว่า เป็นกิจกรรมที่แสดงถึงการพัฒนาในเรื่องของคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ นอกจากนั้นยังเป็นการส่งเสริมการใช้ภาษาโดยธรรมชาติ และศันสนะ มูลทาดี (2558) ได้สรุปประโยชน์ของกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติไว้ว่า กิจกรรมการแสงบทบาทสมมติสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน เกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และการแก้ปัญหา และเกิดความสามัคคีในกลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียน ผ่านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

Harmer (2001) กล่าวว่ากิจกรรมบทบาทสมมติ เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนจินตนาการว่า พวกเขากำลังอยู่ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน แล้วนำเสนอออกมาผ่านการแสดง เช่นเดียวกับ Doff (1990) ที่กล่าวว่า กิจกรรมบทบาทสมมติ คือ กิจกรรมที่นำสถานการณ์ในชีวิตจริงมาสู่ห้องเรียน นอกจากนั้น Ments (1989) กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

1. ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความรู้สึกที่ซ่อนอยู่ออกมา
2. ผู้เรียนสามารถพูดหัวข้อและปัญหาส่วนตัวในการสนทนา
3. ผู้เรียนเกิดความเข้าใจตนเองและผู้อื่น
4. ผู้เรียนเกิดปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม และแสดงให้เห็นถึงปัญหาสังคม
5. ผู้เรียนที่ไม้กล้าแสดงความเห็นจะถูกให้โอกาส และให้ความสำคัญต่อการแสดงออกในการแสดงภาษา ท่าทาง และอารมณ์

ญาดาพนิต พิณกิล (2559) กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนได้เรียนรู้การประพฤติ และปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างเหมาะสม

2. ผู้เรียนได้รู้จักพัฒนาการฝึกปฏิบัติ กระบวนการคิดและการกระทำอย่างเป็นระบบ

3. ผู้เรียนได้ผ่อนคลายความตึงเครียด

4. ผู้เรียนได้ฝึกการแก้ปัญหาและรู้จักตัดสินใจ

5. ผู้เรียนได้ฝึกความกล้าแสดงออก มีความมั่นใจในการปรับตัว และมีความเป็นตัวเองมากที่สุด

6. ผู้เรียนได้ร่วมกันพัฒนาความสามัคคีโดยการทำงานเป็นกลุ่มร่วมกับผู้อื่น

7. ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในการรับรู้ความรู้สึก ความคิดเห็นของตนเองและผู้อื่น ทำให้มองโลกกว้างขึ้น

8. ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่นว่ามีความแตกต่างจากตัวเอง และสามารถยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

9. ผู้เรียนมีโอกาสได้แสดงออกหลายบทบาท

10. ผู้เรียนมีโอกาสสำรวจค่านิยมของตนเองและผู้อื่น ซึ่งสามารถทำให้รู้จักตัดสินใจเลือกค่านิยมของตนเองได้อย่างมีเหตุผล

11. ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้น

12. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นจากประโยชน์ของการใช้บทบาทสมมติที่กล่าวมา

จากประโยชน์ของการใช้การแสดงบทบาทสมมติที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การแสดงบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกและเตรียมการใช้ภาษาในการสื่อสารในสถานการณ์ที่หลากหลาย ทำให้เกิดความสนุกสนานในการเรียน ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในการปฏิบัติตนในสังคม ฝึกการแก้ปัญหา และช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการตัดสินใจ อีกทั้งยังเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น ตลอดจนสามารถปฏิบัติตนต่อผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีและเกิดความสามัคคี

4.5 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

บทบาทของครูในการเรียนการสอนก็จะแตกต่างกันออกไปตามลักษณะการเรียนการสอนในแต่ละประเทศ สำหรับการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ Harmer J. (2001) ได้กล่าวถึงบทบาท ของครูไว้ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้บอกบท (Prompter) ในบางครั้งผู้เรียนไม่สามารถคิดคำหรือบทบาทในหัวข้อต่อไป ได้หรือในบางครั้งไม่สามารถพูดอย่างคล่องแคล่วอย่างที่ครูผู้สอนคาดหวัง ครูผู้สอนสามารถปล่อยให้ผู้เรียนหาทางออกจากสถานการณ์นี้ด้วยตนเองและในความเป็นจริงแล้วบางครั้งอาจจะเป็นทางเลือกที่ดี อย่างไรก็ตาม ครูผู้สอนอาจจะช่วยผู้เรียนโดยการให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือในด้านคำศัพท์ บทสนทนาตามความเหมาะสม

2. เป็นผู้มีส่วนร่วม (Participant) ครูผู้สอนควรเป็นแบบอย่างที่ดีผู้สร้างภาพลักษณ์ที่ดี เมื่อต้องการให้ผู้เรียนสร้างภาษาขึ้นบางครั้งจะเกิดผลดี หากจัดกิจกรรมที่คล่องตัวและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนและในบางครั้งครูผู้สอนอาจจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอภิปรายหรือการแสดงบทบาทสมมติอย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตามบางเหตุการณ์ครูผู้สอนก็ไม่ควรมีส่วนร่วมมากเกินไป ดังนั้น ควรให้ความสนใจในการพูดและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการเรียนมากกว่าการมีส่วนร่วม

3. ผู้ให้ผลสะท้อน (Spectator) ครูผู้สอนเป็นผู้ให้ผลสะท้อนในการทำกิจกรรมที่ผู้เรียนได้แสดงออก กล่าวคือเป็นผู้แนะนำให้การช่วยเหลือและแก้ไขข้อผิดพลาดในระหว่างกิจกรรมการสรุปผลการทำกิจกรรม ซึ่งในส่วนของการแก้ไขข้อผิดพลาดในการพูดนั้นหากผู้สอนมุ่งเน้นแก้ไขข้อผิดพลาดมากเกินไปอาจจะเป็นการขัดจังหวะกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร ในทางตรงกันข้ามการช่วยเหลือและการแก้ไขเพียงเล็กน้อยจะช่วยให้ผู้เรียนออกจากสถานการณ์ที่ยากและไม่เข้าใจและการลังเลในการสื่อสารทุกอย่างขึ้นอยู่กับการรับรู้และการสังเกตของครูและการให้ผลสะท้อนที่เหมาะสมกับสถานการณ์

ในขณะที่ บทบาทของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนการแสดงบทบาทสมมติซึ่งเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น โดยผู้เรียนได้แสดงบทบาทในสถานการณ์ที่กำหนดขึ้นเสมือนจริง เพื่อฝึกการคิด การตัดสินใจ การแก้ปัญหา และการสื่อสารกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญ (Learner-Centered Approach) ที่มุ่งให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ผ่านประสบการณ์ตรงและการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยจากการศึกษา พบว่า การจัดกิจกรรมบทบาทสมมติมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

Kongsaenkham and Chano (2024) กล่าวว่า การใช้บทบาทสมมติในการเรียนรู้ภาษา พบว่า ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้สร้างปฏิสัมพันธ์ทางภาษาและมีส่วนร่วมในการสื่อสารอย่างแท้จริง กิจกรรมดังกล่าวช่วยเพิ่มความมั่นใจในการใช้ภาษาและส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุกของผู้เรียน ขณะเดียวกัน Li (2024) กล่าวว่า การแสดงบทบาทสมมติช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการสร้างความหมายร่วมกัน (Co-constructed Meaning) ผ่านการโต้ตอบระหว่างผู้เรียน ผู้เรียนต้องใช้ทักษะการคิด การตอบสนอง และการสื่อสารเพื่อรักษาบทสนทนา ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางภาษาและสังคมควบคู่กัน

จากบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมตินั้นจะให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นหลักในการดำเนินกิจกรรม โดยผู้สอนเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกในทุกๆ ด้าน เป็นผู้ให้ความรู้กรณีที่ผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเหมาะสม กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ และเป็นผู้ให้คำแนะนำแก้ไขข้อผิดพลาดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง อันจะส่งผลให้การเรียนรู้ประสบความสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

กฤษมาศ พันธุ์มูสิก (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ภาพยนตร์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎ์ธานี ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยของทักษะการฟังทั้งในภาพรวมและแยกรายเรื่อง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยของทักษะการพูดทั้งในภาพรวมและแยกรายเรื่อง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการศึกษาความพึงพอใจใน

ภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภาพยนตร์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.83, SD = 0.10)

ปัทมา ยิ้มสกุล (2563) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 ด้วยทักษะ CLT สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับครูทุกแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม ครอบคลุม มีความถูกต้องของเนื้อหา การเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 ด้วยการใช้แบบทดสอบก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษามีความสามารถด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

วิลาสินี วังคะฮาด, สุรกานต์ จังหาร และสมาน เอกพิมพ์ (2567) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นภาระงานประกอบสื่อประสม เพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นภาระงานประกอบสื่อประสม เพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.33/78.06 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นักเรียนมีคะแนนทดสอบการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 81.33 สูงกว่าเกณฑ์ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 78.06 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นภาระงาน ระดับสูง

ชลธิชา พิมพ์ทอง (2565) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยโมเดล APS เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกทักษะการฟัง มีประสิทธิภาพเท่ากับ 79.20/81.14 ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนหลังการเรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบ Flipped Classroom ร่วมกับ AR (Augmented reality) เรื่อง Having fun with listening สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แบบ Online และแบบ Onsite หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะด้านการฟังด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบ Flipped Classroom

ร่วมกับ AR (Augmented reality) เรื่อง Having fun with listening สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับดีมาก $\bar{X}$ = 4.55 และมีค่า S.D. = 0.79

ปพัชญา อ่อนแดง (2566) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติและวิดีทัศน์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติอละวิดีทัศน์สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อกิจกรรมบทบาทสมมติและวิดีทัศน์อยู่ในระดับมาก

พระมหาโยธิน มหาวีโร (มาศสุข) และคณะ (2566) ได้ศึกษา ระบบการสอนเป็นทีมแบบอิงประสบการณ์ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบประสิทธิภาพระบบการสอนเป็นทีมแบบอิงประสบการณ์ ภาคสนาม พบว่า มีค่าประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 84.07/85.46 ซึ่งมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 85/85

วิไลวรรณ สันป่าแก้ว (2565) ได้ศึกษา การพัฒนาชุดการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษด้วยบทบาทสมมติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคราชสิทธาราม ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษด้วยบทบาทสมมติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคราชสิทธารามมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.17/86.22 นักเรียนที่เรียน โดยชุดการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษด้วยบทบาทสมมติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Asep Maulana, Izzauddin Musthafa and Titin Nur Hayati (2020) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการสอนทักษะการฟังและการพูดเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของผลกระทบจากการใช้วิธีการสอนแบบสื่อสารในกลุ่มทดลองเท่ากับ 92.70 ในคณะที่กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 81.90 เมื่อผู้วิจัยใช้สถิติ t-test สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่จับคากัน (paired-samples) และกลุ่มตัวอย่างอิสระ (independent-samples) พบว่า ค่า t ที่ได้เท่ากับ 13.696 โดยมีค่าความเป็นอิสระ (degree of freedom) เท่ากับ 58 และค่า p-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ 0.05

Nhat Truong Tran Minh and Oanh Duong Thi Kim (2021) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักศึกษาสายเทคนิคที่มหาวิทยาลัย IUH ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ ผลการวิจัยพบว่า การทดสอบก่อนเรียนคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มทดลอง เท่ากับ 5.3317 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.83878 ขณะที่กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 5.7817 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.7301 ซึ่งคะแนนของทั้งสองกลุ่มไม่ต่างกันมากนัก อย่างไรก็ตาม ในการทดสอบหลังเรียน คะแนนเฉลี่ยรายของกลุ่มทดลองสูงขึ้น เท่ากับ 7 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.68272 ขณะที่กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 6.6583 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.63441 ดังนั้น ความสามารถด้านการพูดของนักเรียนกลุ่มทดลองมีการพัฒนาขึ้น หลังจากนำกิจกรรมการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์มาใช้

Syamsia Syamsia and Thelsya Adhelien Ode (2023) ได้ศึกษาการใช้การเรียนรู้เชิงประสบการณ์อย่างมีสติ เพื่อพัฒนาทักษะการฟังของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งพิสูจน์ว่าการใช้การเรียนรู้เชิงประสบการณ์อย่างมีสติในการสอนการฟังเชิงกว้าง (Extensive Listening) สามารถพัฒนาความเข้าใจในการฟังของนักเรียนได้ ผลการทดสอบแสดงค่าความนัยสำคัญ (Significance) เท่ากับ 0.096 ซึ่งค่าสูงกว่าระดับนัยสำคัญสำหรับการทดสอบทางเดียว (one-tailed test) ที่ 0.048 หมายความว่า การใช้การเรียนรู้เชิงประสบการณ์อย่างมีสติ เป็นวิธีการที่ครูสามารถนำไปใช้เป็นทางเลือกหนึ่ง โดยเฉพาะในการสอนภาษาอังกฤษ และยังช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีแรงจูงใจมากขึ้นในการฝึกทักษะการฟัง หรือช่วยเพิ่มฟังก์ชันด้านแรงจูงใจของนักเรียนเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการฟังอีกด้วย

Ratu Yustika Rini and Opik Dwi Indah (2023) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถของเด็กในการรู้จักคำศัพท์ผ่านแนวทางการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการจดจำแนวคิดเรื่องตัวเลขของเด็กมีการเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน โดยในรอบก่อนเริ่มกิจกรรม อยู่ที่ 49.7% และเพิ่มขึ้นในรอบที่ 1 ของกิจกรรมที่ 1 เป็น 61.1% และเพิ่มขึ้นอีกครั้งในรอบที่ 2 ของกิจกรรมที่ 2 เป็น 91.1%

Ven Vannasiri Lankara และคณะ (2024) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การเรียนรู้แบบมุ่งเน้นงาน ณ เมืองไมน์ตะดชกีนะ ประเทศเมียนมา ผลการวิจัยพบว่า การทดสอบก่อนเรียน คะแนนเฉลี่ยของนักเรียน

ทักษะการฟัง เท่ากับ 65.2% ทักษะการพูด เท่ากับ 68.7% และการเชื่อมโยงการฟังและการพูด เท่ากับ 67% อย่างไรก็ตามหลังจากการใช้การเรียนรู้แบบมุ่งเน้นงาน เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การทดสอบหลังเรียน คะแนนเฉลี่ยของนักเรียน ทักษะการฟัง เท่ากับ72.4% ทักษะการพูด เท่ากับ 75.1% และการเชื่อมโยงการฟังและการพูด เท่ากับ 73.7%

Nendah Sari Indriani (2022) ได้ศึกษาการสอนการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเมืองบันดุง ผลการวิจัยพบว่า ครูดำเนินการสอนโดยใช้เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติผ่านหลายขั้นตอน ได้แก่ การนำเสนอเนื้อหา การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเพื่อสร้างบทสนทนา การฝึกซ้อมบทสนทนาในกลุ่ม การแสดงบทสนทนาหน้าชั้นเรียน และการประเมินผลการแสดงของนักเรียน เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติมีข้อดีหลายประการ ประการแรก ช่วยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ประการที่สอง ช่วยเพิ่มความมั่นใจในการฝึกพูดหน้าชั้นเรียน นอกจากนี้ ยังช่วยเพิ่มความสนใจของนักเรียนระหว่างกระบวนการเรียนรู้ อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม สุดท้ายนักเรียนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษกับเพื่อนได้บ่อยครั้งมากขึ้น ซึ่งช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างเพื่อนร่วมชั้น

Pham Thi Hong Que (2025) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษด้านการพูดของนักศึกษาผ่านกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมฮานอย ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการพูดของนักศึกษาหลังได้รับการจัดการเรียนรู้เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์มีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ ผลจากแบบสอบถามยังแสดงให้เห็นว่า นักศึกษารับรู้ว่าการแสดงบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ ช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคำศัพท์รวมถึงความมั่นใจในการสื่อสาร

6. กรอบแนวคิดการวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ ของ Kolb (2020) มุ่งเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นประสบการณ์ตรง (Concrete Experience) ขั้นสะท้อนคิด (Reflective Observation) ขั้นสรุปแนวคิด (Abstract Conceptualization) และขั้นทดลองนำไปใช้ (Active Experimentation) ร่วมกับการจัดกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ (Role play) ซึ่งนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริงจากการสร้างบทบาทสมมติในชั้นเรียน

↓

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ ประกอบด้วย

1) ขั้นประสบการณ์ตรง (Concrete Experience)
2) ขั้นสะท้อนคิด (Reflective Observation)
3) ขั้นสรุปแนวคิด (Abstract Conceptualization)
4) ขั้นทดลองนำไปใช้ (Active Experimentation)

↓

ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ	ความพึงพอใจและความคิดเห็นของนักศึกษา

<u>ภาพที่ 1</u> กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษด้วยการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 เพื่อดำเนินการระบุประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง วิธีการวิจัยโดยสร้างเครื่องมือในการวิจัยเพื่อรวบรวมและเก็บข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 30 คน วิทยาลัยการอาชีพชัยบาดาล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 รวมทั้งหมด 60 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 2/1 แผนกวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล ที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแล้ว จำนวน 30 คน วิทยาลัยการอาชีพชัยบาดาล โดยใช้การสุ่มแบบห้องเรียนเป็นหน่วย (Cluster Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก

ระยะเวลาในการทดลอง

งานวิจัยนี้ดำเนินการทดลองใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 โดยใช้เวลาการทดลองทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง และใช้เวลาในการทดสอบก่อนและหลังเรียน จำนวน 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 22 ชั่วโมง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ภาคผนวก ข) ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ จำนวน 6 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง ซึ่งมีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2568 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง กลุ่มสมรรถนะภาษาและการสื่อสาร (ภาษาต่างประเทศ) วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ รหัสวิชา 20000 – 1219 โดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

1.1 Greeting and Welcoming

1.2 Telephoning for Business

1.3 Job Positions and Responsibilities

1.4 Business E-mail Communication

1.5 Meetings and Discussions

1.6 Business Report Presentation

2. แบบทดสอบการวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

3. เกณฑ์การประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

4. แบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสาร

5. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

6. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษด้วยการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 มีวิธีดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1.1 ศึกษาจุดประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2568 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง กลุ่มสมรรถนะภาษาและการสื่อสาร (ภาษาต่างประเทศ) วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ เรื่องสมรรถนะรายวิชา เนื้อหารายวิชา และผลการเรียนรู้รายวิชา

1.2 ศึกษาเอกสาร งานวิจัย ทฤษฎี และการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

1.3 ศึกษาเนื้อหาในหนังสือเรียน และหนังสืออื่น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมฝึกทักษะ และนำมาประกอบในการจัดการเรียนการสอน

1.4 ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ จำนวน 6 แผน แผนละ 1 คาบ คาบละ 180 นาที ซึ่งมีขั้นตอนจำนวน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1.4.1. ขั้นประสบการณ์ตรง (Concrete Experience) ครูนำเข้าสถานการณ์ตามแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ พร้อมย้อนคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์ของนักเรียน จากนั้นนักเรียนสวมบทบาทตามสถานการณ์โดยใช้ภาษาอังกฤษในการโต้ตอบ พร้อมการแสดงบทบาทสมมติที่เคยพบเจอจากการฝึกประสบการณ์

1.4.2. ขั้นสะท้อนคิด (Reflective Observation) นักเรียนเขียนข้อมูลสะท้อนคิดตนเอง เช่น รู้สึกอย่างไรกับสถานการณ์นี้ อะไรที่ควรพูด และต้องปรับปรุง จากนั้นแลกเปลี่ยนความคิดกันในห้องเรียน

1.4.3. ขั้นสรุปแนวคิด (Abstract Conceptualization) ครูสอนรูปแบบประโยค และคำศัพท์ที่ใช้บ่อยในสถานการณ์นั้นตามแผนการจัดการเรียนรู้

1.4.4. ขั้นทดลองนำไปใช้ (Active Experimentation) นักเรียนเปลี่ยนบทบาทใหม่ในการแสดงบทบาทสมมติ ฝึกฟังและพูดบทสนทนาที่ซับซ้อนขึ้น จากนั้นนำเสนอ

เป็นการแสดงบทบาทสมมติ (Role play) หน้าชั้นเรียน พร้อมรับฟังข้อเสนอแนะจากครู และเพื่อนร่วมชั้น

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและให้คำแนะนำ จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขและเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประเมินค่าความเหมาะสมในด้านองค์ประกอบ จุดประสงค์ และเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผลของแผนการสอน ซึ่งมีการประเมินความเหมาะสมโดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งได้กำหนดระดับการประเมินความเหมาะสมเป็น 5 ระดับ ผู้เชี่ยวชาญประเมินตรวจสอบและพิจารณา ดังนี้

ระดับคุณภาพและความเหมาะสม	ระดับคะแนนเฉลี่ย
มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากที่สุด	4.51 – 5.00
มีความสอดคล้องและเหมาะสมมาก	3.51 – 4.50
มีความสอดคล้องและเหมาะสมปานกลาง	2.51 – 3.50
มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อย	1.51 – 2.50
มีความสอดคล้องและเหมาะสมน้อยที่สุด	1.00 – 1.50

หากค่าเฉลี่ยคะแนนความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญได้ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ที่แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ที่ระดับ 4.50 แปลผลได้ว่า มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากที่สุด

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านที่แกปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองกับนักเรียน จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลการทดลองที่ทำการปรับปรุงแก้ไขหาข้อบกพร่องก่อนที่จะนำไปใช้จริง

2. แบบทดสอบวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

การสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาจุดประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2568 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง กลุ่มสมรรถนะภาษาและการสื่อสาร (ภาษาต่างประเทศ) วิชาภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ เรื่องสมรรถนะรายวิชา เนื้อหารายวิชา และผลการเรียนรู้รายวิชา

2.2 ออกแบบและสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยแบ่งแบบทดสอบออกเป็น 5 สถานการณ์ ซึ่งกำหนดเนื้อหา ดังนี้

2.2.1 Greeting and Welcoming

2.2.2 Telephoning for Business

2.2.3 Job Positions and Responsibilities

2.2.4 Meetings and Discussions

2.2.5 Business Report Presentation

โดยแบบทดสอบเพื่อวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ แบ่งออกเป็น 1 หัวข้อ ดังนี้

หัวข้อที่ 1 การสื่อสารในการแสดงบทบาทสมมติ Communication in Role play

แบบทดสอบการสื่อสารในการแสดงบทบาทสมมติ Communication in Role play เป็นแบบทดสอบที่ให้ผู้เรียนจับคู่สนทนาเกี่ยวกับการแสดงบทบาทสมมติในหัวข้อที่ผู้ประเมินกำหนดให้เกี่ยวกับปัญหาที่พบเจอในสถานประกอบการ แบบทดสอบนี้ผู้ประเมินจะกำหนดปัญหาที่พบเจอในสถานประกอบการมา 5 หัวข้อ โดยผู้เรียนจะเลือกเพียงหนึ่งหัวข้อที่จะนำมาใช้ในการสนทนา และแบบทดสอบนี้มีคะแนน 10 คะแนน

2.3 นำแบบทดสอบที่สร้างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและให้คำแนะนำ จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไข และเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความเหมาะสม ด้านคุณภาพและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) ระหว่างหัวข้อกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยพิจารณาข้อคำถามว่ามีความสอดคล้องเหมาะสมกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมมากน้อยแค่ไหน ซึ่งใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

คะแนน -1 สำหรับหัวข้อที่ไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

คะแนน 0 สำหรับหัวข้อที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือไม่

คะแนน +1 สำหรับหัวข้อคำถามที่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

จากนั้นนำค่าการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ≥ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญอยู่ที่ 0.6

2.4 นำแบบทดสอบวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษทดลองกับนักเรียนซึ่งอยู่ในระดับชั้นเดียวกัน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหา วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และหาค่าอำนาจจำแนก (r) ในแบบทดสอบเป็นรายข้อ

2.5 นำแบบทดสอบที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

3. เกณฑ์การประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

3.1 ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการวัดและประเมินผลทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษตามมาตรฐาน CEFR

3.2 ออกแบบและสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบเพื่อวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษตามมาตรฐานสากล CEFR โดยเป็นเกณฑ์การประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล (CEFR) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2558) กำหนดเป้าหมายการพัฒนาระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษาว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ต้องได้รับการพัฒนาระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษอยู่ในระดับผู้ใช้ภาษาขั้นอิสระ หรือระดับ B1 ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบเพื่อวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษตามมาตรฐาน CEFR มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. ความเข้าใจ (Understanding) 2. ความถูกต้องทางภาษา (Accuracy) 3. ความชัดเจนของการพูด (Clarity) 4. ความคล่องแคล้ว (Fluency) และ 5. คำศัพท์ (Vocabulary) รวมคะแนนทั้งหมด 30 คะแนนในการะประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนแต่ละหัวข้อ

3.3 นำเกณฑ์ที่สร้างเสนอกับอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และให้คำแนะนำ จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไข และเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้อง โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างเกณฑ์การให้คะแนนกับองค์ประกอบและระดับคะแนน

โดยพิจารณาเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละเกณฑ์ว่ามีความสอดคล้องกับองค์ประกอบและระดับคะแนนหรือไม่ ซึ่งใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

คะแนน -1 สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนที่แน่ใจว่าไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับองค์ประกอบและระดับคะแนน

คะแนน 0 สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนที่แน่ใจว่าไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับองค์ประกอบและระดับคะแนน

คะแนน +1 สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนที่แน่ใจว่าเหมาะสมและสอดคล้องกับองค์ประกอบและระดับคะแนน

จากนั้นนำค่าการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ≥ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญอยู่ที่ 0.8

3.3 นำเกณฑ์การประเมินมาปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มเติมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน และนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

4. แบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสาร

4.1 ศึกษาองค์ประกอบจากผู้วิจัยพัฒนาแบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษด้านการฟังและการพูดจากแนวคิดการประเมินทักษะการสื่อสารของ H. Douglas Brown and Priyanvada Abeywickrama (2019)

4.2 กำหนดองค์ประกอบของพฤติกรรมการสื่อสาร แบ่งออกเป็น 2 ด้านหลัก ได้แก่ 1. ด้านการฟัง และ 2. ด้านการพูด

4.3 นำเกณฑ์ที่สร้างเสนอกับอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และให้คำแนะนำ จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไข และเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้อง โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างเกณฑ์การให้คะแนนกับองค์ประกอบและระดับคะแนน โดยพิจารณาเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละเกณฑ์ว่ามีความสอดคล้องกับองค์ประกอบและระดับคะแนนหรือไม่ ซึ่งใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

คะแนน -1 สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนที่แน่ใจว่าไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับองค์ประกอบและระดับคะแนน

คะแนน 0 สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนที่แน่ใจว่าไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับองค์ประกอบและระดับคะแนน

คะแนน +1 สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนที่แน่ใจว่าเหมาะสมและสอดคล้องกับองค์ประกอบและระดับคะแนน

จากนั้นนำค่าการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ≥ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญอยู่ที่ 0.8

4.4 นำเกณฑ์การประเมินมาปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มเติมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน และนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

5. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

5.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของ บุญชม ศรีสะอาด (2553)

5.2 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถามความพึงพอใจที่จะสร้างขึ้นโดยกำหนดเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สร้างข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ที่กำหนดระดับการประเมินเป็น 5 ระดับ ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ของ Kolb (2020) และแนวคิดด้านการจัดการเรียนรู้ทักษะการฟังและการพูดของ Jack C. Richards (2022)

5.3 สร้างแบบสอบถามให้ข้อคำถามครอบคลุมพฤติกรรมที่วัดความพึงพอใจตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.1 การจัดกิจกรรมมีความน่าสนใจ ดึงดูดให้อยากเรียนรู้

1.2 กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติมีความสมจริง และเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ชีวิตจริง

1.3 ลำดับขั้นตอนในการเรียนรู้มีความเหมาะสมและเข้าใจง่าย

1.4 ครูให้โอกาสนักศึกษาได้ปฏิบัติจริงและแสดงออกในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

1.5 มีการสรุปและอภิปราย แสดงความคิดเห็นกันในห้องเรียน

2. ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน

2.1 นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

2.2 มีกิจกรรม เนื้อหาที่หลากหลายในชั้นเรียน

2.3 นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมที่เรียน

2.4 นักศึกษามีอิสระในการแสดงออก มีความสนุกสนานจากกิจกรรม

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักศึกษามีความเป็นกันเอง

3. ความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

3.1 ชอบการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติมากกว่าการบรรยาย

3.2 วิธีการสอนแบบการแสดงบทบาทสมมติช่วยให้จดจำเนื้อหาได้ดีขึ้น

3.3 มีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อนและแลกเปลี่ยนความติดเห็น

3.4 นักศึกษาสามาถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับ ประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้

3.5 ความพึงพอใจโดยรวมของกิจกรรมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

โดยจัดทำแบบสอบถามแบบมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยมีการแปลค่าความหมาย ดังนี้

4.51 – 5.00 คือ มีความพึงพอใจ ระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 คือ มีความพึงพอใจ ระดับมาก

2.51 – 3.50 คือ มีความพึงพอใจ ระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 คือ มีความพึงพอใจ ระดับน้อย

1.00 – 1.50 คือ มีความพึงพอใจ ระดับน้อยที่สุด

5.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข และเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสมของแบบสอบถาม ซึ่งใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

คะแนน +1 สำหรับรายการประเมินที่เหมาะสม

คะแนน 0 สำหรับรายการประเมินที่ไม่แน่ใจว่าเหมาะสมหรือไม่

คะแนน -1 สำหรับรายการประเมินที่ไม่เหมาะสม

นำค่าการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ≥ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญอยู่ที่ 0.8

5.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจมาปรับปรุง แก้ไข และเพิ่มเติมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน จากนั้นนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

6. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

6.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวการสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เพื่อกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย

1. นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมที่เรียนอย่างไร

2. นักศึกษาสามาถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับ ประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตอย่างไร

3. การจัดกิจกรรมมีความน่าสนใจ และดึงดูดให้อยากเรียนรู้อย่างไรบ้าง

4. ชอบการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติมากกว่าการบรรยายหรือไม่อย่างไร

5. ความพึงพอใจโดยรวมของกิจกรรมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติอย่างไร

6.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ตามขอบเขตของเนื้อหาที่สร้างขึ้น นำเสนอต่อที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข จากนั้นเสนอต่อผู้เชียวชาญ จำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบตวามตรงเชิงเนื้อหา (Content

validly) ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีเกณฑ์การพิจารณาค่าความสอดคล้อง ดังนี้

คะแนน +1 สำหรับข้อคำถามที่เหมาะสม

คะแนน 0 สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่าเหมาะสมหรือไม่

คะแนน -1 สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจ

นำค่าการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ≥ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญอยู่ที่ 0.8

6.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจมาปรับปรุง แก้ไข และเพิ่มเติมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน จากนั้นนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวมรวมข้อมูล

งานวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบ One group pretest-posttest design โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ข้อมูลเชิงคุณภาพในงานวิจัยนี้มีบทบาทสำคัญในการอธิบายและสนับสนุนผลการวิจัยเชิงปริมาณ โดยช่วยให้เข้าใจสาเหตุและกระบวนการที่ทำให้นักศึกษามีพัฒนาการด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ ดังนี้

1. ปฐมนิเทศนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2/1 ปีการศึกษา 2568 แผนกวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล จำนวน 30 คน ให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับบทเรียน และกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งอ้างถึงสถานการณ์ที่นักศึกษาพบเจอจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจากภาคเรียนที่ผ่านมา และแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนการสอน และอธิบายการจัดการเรียนการสอน การสอบ การวัดและการประเมินผล

2. นักศึกษาทดสอบการฟังและการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนของผู้เรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ และเกณฑ์การประเมินแบบทดสอบวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านบทบาทสมมติ ทั้งหมด 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

4. นักศึกษาทำการทดสอบเพื่อวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านบทบาทสมมติ โดยใช้แบบวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน และแบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสาร โดยมีผู้ประเมินที่เชียวชาญด้านภาษาจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้วิจัย และครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่ประจำการสอนในวิทยาลัยการอาชีพชัยบาดาล จำนวน 1 คน และครูชาวต่างชาติ จำนวน 1 คน

5. นักศึกษาทำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านบทบาทสมมติ จำนวน 15 ข้อ

6. ครูสุ่มนักศึกษาจำนวน 10 คน เพื่อทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านบทบาทสมมติ จำนวน 5 ข้อ โดยใช้วิธีการจดบันทึกการสัมภาษณ์และการบันทึกเสียง

7. รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลตามจุดประสงค์ที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ผลการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ โดยนำคะแนนการประเมินจากผู้ประเมินจำนวน 3 ท่านมาหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่ออธิบายระดับความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา จากนั้นคำนวณค่าขนาดอิทธิพล (Effect Size: Cohen's d) เพื่อศึกษาขนาดของผลที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นนำมาเทียบกับเกณฑ์วัดระดับทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยได้นำมาจากกรอบมาตรฐาน CEFR

2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาหลังใช้การเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านบทบาทสมมติ โดยการหาค่าค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.

3. วิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์จากแบบบันทึกการสัมภาษณ์และเทปบันทึกเสียงโดยสร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหา จากนั้นวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์

6. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป Jamovi

2. วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน จากนั้นเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนด้วยสถิติ t-test แบบกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กัน (Paired Samples t-test) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ Jamovi กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 นอกจากนี้ ผู้วิจัยคำนวณค่าขนาดอิทธิพล (Effect Size: Cohen's d) เพื่อพิจารณาขนาดของผลที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

3. การหาคุณภาพของแบบสอบถาม วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษด้วยการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านบทบาทสมมติ สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 โดยใช้ค่าสถิติ $\bar{X}$ และ S.D.

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียน โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจและความคิดเห็นของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ต่อการเรียนรู้การฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียน โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2

2. ผลความพึงพอใจของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

3. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาการสัมภาษณ์ความพึงพอใจของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียน โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียน โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2

	n	$\bar{X}$	S.D.	D	df	t	Cohen's d	p
ก่อนเรียน	30	5.80	1.04	1.25	29	17.6	3.21	<.001*
หลังเรียน	30	8.42	1.06					

* มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมายเหตุ d = Cohen's d (Effect Size) การแปลผลตามเกณฑ์ของ Cohen (1988) โดย d = 0.20 หมายถึงขนาดอิทธิพลระดับเล็ก d = 0.50 หมายถึงขนาดอิทธิพลระดับปานกลาง และ d ≥ 0.80 หมายถึงขนาดอิทธิพลระดับสูง

จากตาราง 8 พบว่า ความสามารถการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 5.80 (S.D. = 1.04) และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 8.42 (S.D. = 1.06) ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีผลต่างของคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 คะแนน เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Samples t-test) พบว่า มีค่า t เท่ากับ 17.60 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (p < .001) นอกจากนี้ เมื่อคำนวณขนาดอิทธิพล (Effect Size) ด้วยค่า Cohen's d พบว่ามีค่าเท่ากับ 3.21 ซึ่งจัดอยู่ในระดับสูงมาก (Cohen, 1988) แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้มีผลต่อการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาอย่างเด่นชัด

ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ สามารถพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้แบบอิง

ประสบการณ์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และได้สะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง ขณะที่กิจกรรมบทบาทสมมติช่วยสร้างสถานการณ์การสื่อสารที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง ทำให้นักศึกษาได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษในการฟังและการพูดอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดความมั่นใจในการสื่อสารและสามารถนำความรู้ทางภาษาไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม โดยค่า Cohen's d ที่มีขนาดสูงมาก (d = 3.21) ยังเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์เพิ่มเติมที่สะท้อนว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นไม่ได้มีเพียงนัยสำคัญทางสถิติเท่านั้น แต่ยังมีนัยสำคัญในทางปฏิบัติ (Practical Significance) อีกด้วย

นอกจากนี้ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนมีค่าใกล้เคียงกัน (S.D. = 1.04 และ 1.06 ตามลำดับ) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีการกระจายตัวของคะแนนอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ขณะที่คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน สะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีดังกล่าวและมีพัฒนาการด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษในทิศทางเดียวกัน

2. ผลความพึงพอใจของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้อิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

ตาราง 3 ผลความพึงพอใจของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้อิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านที่ 1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1	การจัดกิจกรรมมีความน่าสนใจ ดึงดูดให้อยากเรียนรู้	4.07	0.94	มาก
2	กิจกรรมจำลองสถานการณ์มีความสมจริงและเกี่ยวข้องกับชีวิตจริง	3.93	1.08	มาก
3	ลำดับขั้นตอนในการเรียนรู้มีความเหมาะสมและเข้าใจง่าย	4.13	0.94	มาก
4	ครูให้โอกาสนักศึกษาได้ปฏิบัติจริงและแสดงออกในการสื่อสารภาษาอังกฤษ	4.27	0.98	มาก
5	มีการสรุปและอภิปราย แสดงความคิดเห็นกันในห้องเรียน	3.73	0.98	มาก

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านที่ 2 ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน				
6	นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ	4.07	0.98	มาก
7	มีกิจกรรม เนื้อหาที่หลากหลายในชั้นเรียน	4.00	0.98	มาก
8	นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมที่เรียน	4.10	0.88	มาก
9	นักศึกษามีอิสระในการแสดงออก มีความสนุกสนานจากกิจกรรม	4.17	1.02	มาก
10	ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักศึกษามีความเป็นกันเอง	4.03	1.10	มาก
ด้านที่ 3 ความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ				
11	ชอบการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ มากกว่าการเรียนรู้แบบบรรยาย	3.90	1.16	มาก
12	วิธีการสอนแบบอิงประสบการณ์ช่วยให้จดจำเนื้อหาได้ดีขึ้น	4.00	0.95	มาก
13	ได้มีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.17	0.83	มาก
14	นักศึกษาสามาถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับ ประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้	4.20	0.92	มาก
15	ความพึงพอใจโดยรวมของกิจกรรมทักษะการฟังและการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ	4.00	0.98	มาก
	ภาพรวม	**4.05**	**0.98**	**มาก**

จากตาราง พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้อิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.98) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อ พบว่า ครูให้โอกาสนักศึกษาได้ปฏิบัติจริงและแสดงออกในการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.27, S.D. = 0.98) รองลงมาคือหัวข้อ นักศึกษาสามาถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับ ประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.92) และหัวข้อ นักศึกษามีอิสระในการแสดงออก มีความ

สนุกสนานจากกิจกรรม และหัวข้อ ได้มีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 0.83) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาการสัมภาษณ์ความพึงพอใจของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้อิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ โดยยกตัวอย่างข้อความสะท้อนจากนักศึกษา (Representative Quotes) ซึ่งมีหัวข้อ 5 Theme ดังนี้

Theme 1 การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง (Learning through Authentic Practice)

นักศึกษาส่วนใหญ่สะท้อนว่าการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติเปิดโอกาสให้ได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาและสามารถฝึกทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษได้อย่างต่อเนื่อง

Representative Quote

“การแสดงบทบาทสมมติทำให้หนูได้ฝึกพูดและฟังภาษาอังกฤษจริง ๆ มากกว่าการนั่งฟังครูสอนอย่างเดียว ทำให้เข้าใจและจำได้ง่ายขึ้น”

ผลการสะท้อนความคิดเห็นดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติช่วยส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ทำให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจเนื้อหาและพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

Theme 2 การประยุกต์ใช้ความรู้สู่การประกอบอาชีพในอนาคต (Application of Learning to Future Careers)

นักศึกษามองว่าความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรมสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารกับชาวต่างชาติและประยุกต์ใช้ในการทำงานในอนาคตได้

Representative Quote

“ภาษาอังกฤษที่ได้ฝึกในกิจกรรมสามารถนำไปใช้คุยกับลูกค้าหรือชาวต่างชาติได้จริง และน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต”

ผลการสะท้อนความคิดเห็นดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้และทักษะภาษาอังกฤษที่ได้รับจากกิจกรรมไปสู่การประยุกต์ใช้ในการสื่อสารและการปฏิบัติงานจริงในอนาคตได้ ซึ่งสะท้อนถึงความตระหนักในความสำคัญของภาษาอังกฤษต่อการประกอบอาชีพ

Theme 3 ความน่าสนใจและแรงจูงใจในการเรียนรู้ (Engagement and Learning Motivation)

นักศึกษาระบุว่ากิจกรรมมีความหลากหลาย สนุก และใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ส่งผลให้เกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น

Representative Quote

"กิจกรรมมีความสนุกและไม่น่าเบื่อ เพราะได้ทำหลายอย่างและได้แสดงบทบาทในสถานการณ์ที่เหมือนชีวิตจริง ทำให้อยากเรียนมากขึ้น"

ผลการสะท้อนความคิดเห็นดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจและใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ส่งผลให้นักศึกษาเกิดความกระตือรือร้นและมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น

Theme 4 ความชอบต่อการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ (Preference for Role-Play over Traditional Lectures)

นักศึกษาส่วนใหญ่แสดงความเห็นว่าชื่นชอบการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติมากกว่าการเรียนแบบบรรยาย เนื่องจากได้มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริง

Representative Quote

"ผมชอบการเรียนแบบแสดงบทบาทสมมติมากกว่าการบรรยาย เพราะได้พูด ได้คิด และได้ฝึกจริง ทำให้เข้าใจบทเรียนมากขึ้น"

ผลการสะท้อนความคิดเห็นดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีทัศนคติเชิงบวกต่อการจัดการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ เนื่องจากเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริง ส่งผลให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาได้ดีกว่าการเรียนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว

Theme 5 ความพึงพอใจโดยรวมต่อการจัดการเรียนรู้ (Overall Satisfaction with the Learning Approach)

นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับสูง โดยเห็นว่ากิจกรรมช่วยพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ เพิ่มความมั่นใจในการสื่อสาร และสามารถนำไปใช้ได้จริง

Representative Quote

"หนูรู้สึกพอใจกับกิจกรรมมาก เพราะช่วยให้กล้าพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น และคิดว่าสามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งในการเรียนและการทำงาน"

ผลการสะท้อนความคิดเห็นดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติในระดับสูง เนื่องจากช่วยพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ เพิ่มความมั่นใจในการสื่อสาร และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและการประกอบอาชีพได้จริง

จาก ผลการสัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติช่วยส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง พัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ และสร้างความมั่นใจในการสื่อสารของผู้เรียน อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการนำภาษาอังกฤษไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพในอนาคต

บทที่ 5

บทสรุป

การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการทางวิจัย โดยสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษด้วยการเรียนรู้อิงประสบการณ์ผ่านบทบาทสมมติ สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 มีความพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษด้วยการเรียนรู้อิงประสบการณ์ผ่านบทบาทสมมติ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 5.80 (S.D. = 1.04) และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 8.42 (S.D. = 1.06) ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีผลต่างของคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 คะแนน เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Samples t-test) พบว่า มีค่า t เท่ากับ 17.60 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .001$) นอกจากนี้ เมื่อคำนวณขนาดอิทธิพล (Effect Size) ด้วยค่า Cohen's d พบว่ามีค่าเท่ากับ 3.21 ซึ่งจัดอยู่ในระดับสูงมาก (Cohen, 1988) แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้มีผลต่อการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาอย่างเด่นชัด

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้อิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.98) โดยนักศึกษามีความพึงพอใจมาก คือ นักศึกษาชอบกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมากขึ้น ได้ฝึกการฟังและการพูด และปฏิบัติจริงผ่านการแสดงบทบาทสมมติอีกทั้งยังทำให้นักศึกษามีความมั่นใจ กล้าแสดงออกมากขึ้นเมื่อใช้ภาษาอังกฤษ

3. ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้อิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ โดยยกตัวอย่างข้อความสะท้อนจากนักศึกษา (Representative Quotes) ซึ่งมีหัวข้อ 5 Theme ดังนี้

Theme 1 การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง (Learning through Authentic Practice)

นักศึกษาส่วนใหญ่สะท้อนว่าการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติเปิดโอกาสให้ได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาและสามารถฝึกทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษได้อย่างต่อเนื่อง

Representative Quote

"การแสดงบทบาทสมมติทำให้หนูได้ฝึกพูดและฟังภาษาอังกฤษจริง ๆ มากกว่าการนั่งฟังครูสอนอย่างเดียว ทำให้เข้าใจและจำได้ง่ายขึ้น"

Theme 2 การประยุกต์ใช้ความรู้สู่การประกอบอาชีพในอนาคต (Application of Learning to Future Careers)

นักศึกษามองว่าความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรมสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารกับชาวต่างชาติและประยุกต์ใช้ในการทำงานในอนาคตได้

Representative Quote

"ภาษาอังกฤษที่ได้ฝึกในกิจกรรมสามารถนำไปใช้คุยกับลูกค้าหรือชาวต่างชาติได้จริง และน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต"

Theme 3 ความน่าสนใจและแรงจูงใจในการเรียนรู้ (Engagement and Learning Motivation)

นักศึกษาระบุว่ากิจกรรมมีความหลากหลาย สนุก และใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ส่งผลให้เกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น

Representative Quote

"กิจกรรมมีความสนุกและไม่น่าเบื่อ เพราะได้ทำหลายอย่างและได้แสดงบทบาทในสถานการณ์ที่เหมือนชีวิตจริง ทำให้อยากเรียนมากขึ้น"

Theme 4 ความชอบต่อการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ (Preference for Role-Play over Traditional Lectures)

นักศึกษาส่วนใหญ่แสดงความเห็นว่าชื่นชอบการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติมากกว่าการเรียนแบบบรรยาย เนื่องจากได้มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริง

Representative Quote

"ผมชอบการเรียนแบบแสดงบทบาทสมมติมากกว่าการบรรยาย เพราะได้พูด ได้คิด และได้ฝึกจริง ทำให้เข้าใจบทเรียนมากขึ้น"

Theme 5 ความพึงพอใจโดยรวมต่อการจัดการเรียนรู้ (Overall Satisfaction with the Learning Approach)

นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับสูง โดยเห็นว่ากิจกรรมช่วยพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ เพิ่มความมั่นใจในการสื่อสาร และสามารถนำไปใช้ได้จริง

Representative Quote

"หนูรู้สึกพอใจกับกิจกรรมมาก เพราะช่วยให้กล้าพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น และคิดว่าสามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งในการเรียนและการทำงาน"

อภิปรายผล

จากการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษด้วยการเรียนรู้อิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปทดลองใช้ ผู้วิจัยพบประเด็นที่ควรนำอภิปราย ดังนี้

1. ด้านการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ทำให้นักศึกษามีความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเชิงทฤษฎีแล้ว ผลการวิจัยสามารถอธิบายได้ตามวงจรการเรียนรู้ของ Kolb (2020) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ประสบการณ์ตรง (Concrete Experience) การสะท้อนคิด (Reflective Observation) การสรุปเป็นแนวคิดรวบยอด (Abstract Conceptualization) และการทดลองปฏิบัติ (Active Experimentation) โดยทั้ง 4 ขั้นตอนทำงานเชื่อมโยงกันเป็นวงจรการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1 ประสบการณ์ตรง (Concrete Experience)

นักศึกษาที่เคยออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้รับประสบการณ์โดยตรงจากสถานประกอบการ เช่น การสนทนากับชาวต่างชาติ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการ หรือการสื่อสารในบริบทธุรกิจจริง ประสบการณ์ดังกล่าวทำให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษและเห็นข้อจำกัดของตนเองด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะเมื่อได้รับข้อเสนอแนะจากสถานประกอบการเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา ประสบการณ์ตรงเหล่านี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Kolb ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการพัฒนาตนเองและพร้อมเปิดรับการเรียนรู้ใหม่

1.2 การสะท้อนคิด (Reflective Observation)

หลังจากได้รับประสบการณ์ตรง ครูผู้สอนได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาสะท้อนคิดเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และสถานการณ์ที่เคยเผชิญระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ผ่านการตั้งคำถามและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน กระบวนการสะท้อนคิดดังกล่าวช่วยให้นักศึกษาได้วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ตระหนักถึงจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาของตนเอง รวมทั้งเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ผ่านมาเข้ากับเป้าหมายการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Kolb ที่มองว่าการสะท้อนคิดเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเปลี่ยนประสบการณ์ให้กลายเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย

1.3 การสรุปเป็นแนวคิดรวบยอด (Abstract Conceptualization)

ในขั้นนี้ ครูผู้สอนได้เสริมสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทธุรกิจ เช่น คำศัพท์ สำนวน และรูปแบบประโยคที่ใช้ในการทำงาน พร้อมทั้งอธิบายหลักการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษานำความรู้ใหม่มาผสมผสานกับประสบการณ์เดิม เกิดเป็นความเข้าใจเชิงแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเหมาะสมในสถานการณ์การทำงาน กระบวนการดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนไม่ได้จดจำเพียงเนื้อหา แต่สามารถสร้างความเข้าใจเชิงระบบและนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 การทดลองปฏิบัติ (Active Experimentation)

ขั้นตอนนี้ถือเป็นการนำความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ในขั้นก่อนหน้ามาทดลองใช้จริง โดยนักศึกษาร่วมกันวางแผน เขียนบทสนทนา ฝึกการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ และแสดงบทบาทสมมติในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับบริบทการทำงานจริง จากนั้นได้รับข้อเสนอแนะจากครูผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเพื่อนำไปปรับปรุงการสื่อสารของตนเอง กระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Kolb ที่เน้นการนำองค์ความรู้ไปทดลองใช้ในสถานการณ์ใหม่ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้จริง

จากการดำเนินกิจกรรมตามวงจรการเรียนรู้ของ Kolb ทั้ง 4 ขั้นตอน พบว่านักศึกษาไม่ได้เป็นเพียงผู้รับความรู้ แต่มีบทบาทเป็นผู้สร้างความรู้จากประสบการณ์ของตนเอง ผ่านการลงมือปฏิบัติ การสะท้อนคิด การสร้างความเข้าใจเชิงแนวคิด และการทดลองใช้ความรู้ในสถานการณ์จำลอง ส่งผลให้ความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

นอกจากนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Kaur and Ahmad (2021) ที่พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสวมบทบาท (Role-Play Activities) สามารถส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับบริบทจริง ส่งผลให้เกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาและลดความวิตกกังวลในการสื่อสาร

ในทำนองเดียวกัน Kim และ Vandergrift (2019) พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงและสะท้อนประสบการณ์ของตนเอง ช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้รับกับประสบการณ์เดิม และนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ตามวงจรการเรียนรู้ของ Kolb (2020) ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Pham (2025) ซึ่งรายงานว่าการบูรณาการแนวคิดการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ร่วมกับกิจกรรมการสื่อสารในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ ช่วยพัฒนาทั้งทักษะการฟังและการพูด รวมถึงเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้เรียนสายวิชาชีพที่ต้องการนำภาษาอังกฤษไปใช้ในบริบทการทำงานจริง ผลการวิจัยดังกล่าวสนับสนุนข้อค้นพบของการศึกษาครั้งนี้ที่พบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความมั่นใจในการสื่อสารมากขึ้น และสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางภาษาอังกฤษไปสู่การประยุกต์ใช้ในวิชาชีพของตนได้

เมื่อพิจารณาร่วมกับผลการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงอาจสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ เนื่องจากช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ฝึกการใช้ภาษาในบริบทที่มีความหมาย และเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

2. ด้านความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการการแสดงบทบาทสมมติ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.98) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริงและแสดงออกในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษผ่านการการแสดงบทบาทสมมติ

ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมเชิงรุก (Active Participation) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อทัศนคติของนักศึกษาต่อการเรียนรู้ Prince (2004) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทฤษฎีแรงจูงใจในการเรียนรู้ (Self – Determination) ที่นักศึกษาต้องการเกิดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่ออนาคตการประกอบอาชีพของนักศึกษาในอนาคต อีกทั้งยังสนับสนุนความเป็นอิสระ (Autonomy) Ryan และ Deci (2020) และความสามารถ (Competence) ของนักศึกษาระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจภายในและความพึงพอใจในการเรียนเพิ่มขึ้น

3. ผลการสัมภาษณ์ยังสะท้อนว่า นักศึกษามองว่ากิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติช่วยส่งเสริมความมั่นใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษ เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ สะท้อนให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมเชิงรุก (Active Participation) มีบทบาทสำคัญต่อทัศนคติ สอดคล้องกับแนวคิดของ Prince (2004) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุกช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วม ความสนใจ และความพึงพอใจในการเรียนรู้ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิด Self-Determination Theory ของ Ryan and Deci (2020) ที่อธิบายว่า การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถได้ตัดสินใจ และมีอิสระในการเรียนรู้ จะช่วยส่งเสริมแรงจูงใจภายในและความพึงพอใจในการเรียนมากขึ้น โดยกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติช่วยให้นักศึกษารู้สึกว่าตนเองสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้จริง และเห็นความเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้กับการประกอบอาชีพในอนาคต อีกทั้ง การที่นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับบริบทการทำงานจริง ยังสะท้อนถึงความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้กับบริบทสายอาชีพ (Authenticity) ตามแนวคิดของ Herrington and Oliver (2000) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา และยังช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning) ตามแนวคิดของ Biggs and Tang (2011) กล่าวคือ ผู้เรียนไม่ได้เพียงจดจำเนื้อหา แต่สามารถเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างมีความหมาย

ดังนั้น ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาชีวศึกษาได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะรายวิชาที่มุ่งเน้นการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมความมั่นใจ แรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูภาษาอังกฤษในระดับอาชีวศึกษาจึงสามารถประยุกต์ใช้แนวทาง

ดังกล่าวในการออกแบบกิจกรรม Active Learning เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการทำงานในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษามีความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสูงขึ้น และมีความมั่นใจในการสื่อสารมากขึ้นหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับอาชีวศึกษาควรออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริงผ่านบทบาทที่สอดคล้องกับบริบทวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความคล่องแคล่วในการสื่อสารและการประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์การทำงานจริง

1.2 จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่พบว่า นักศึกษามีความสนใจและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น เนื่องจากกิจกรรมมีความหลากหลาย สนุก และใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม (Active Participation) และการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) เพื่อส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้และทักษะภาษาอังกฤษไปสู่การประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต สถานศึกษาหรือครูผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลหรือแพลตฟอร์มเสมือนจริง (Virtual Simulation) ร่วมกับกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อเพิ่มความสมจริงของสถานการณ์การเรียนรู้และขยายโอกาสในการฝึกทักษะการสื่อสารที่สอดคล้องกับบริบทการทำงานในวิชาชีพต่าง ๆ

1.4 จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสะท้อนประสบการณ์ระหว่างการทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ของ Kolb (2020) ครูผู้สอนควรส่งเสริมกระบวนการสะท้อนคิด (Reflective Learning) ภายหลังการทำกิจกรรม โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้วิเคราะห์ปัญหา สะท้อนผลการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงไตร่ตรองและการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความคงทนของทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษในระยะยาว เพื่อประเมินว่าการจัดการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติสามารถส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องหรือไม่

2.2 ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวกับกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายมากขึ้น เช่น นักศึกษาในสาขาวิชาอื่น หรือสถานศึกษาในบริบทที่แตกต่างกัน เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ้างอิงผลการวิจัยไปยังบริบททางการศึกษาที่กว้างขึ้น

2.3 ควรใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองที่มีกลุ่มควบคุมร่วมกับกลุ่มทดลอง เพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดการเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม และเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

2.4 ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่อาจส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ เช่น แรงจูงใจในการเรียนรู้ ความวิตกกังวลในการใช้ภาษาอังกฤษ ความมั่นใจในการสื่อสาร หรือความสามารถพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษ เพื่อให้เข้าใจปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาในบริบทอาชีวศึกษาได้อย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

3. ข้อจำกัดของการวิจัย

แม้ว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติสามารถพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การวิจัยครั้งนี้ยังมีข้อจำกัดที่ควรพิจารณา ดังนี้

3.1 ข้อจำกัดด้านกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนเพียง 30 คน และเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล วิทยาลัยการอาชีพชัยบาดาลเพียงแห่งเดียว จึงอาจมีข้อจำกัดในการอ้างอิงผลการวิจัยไปยังนักศึกษาอาชีวศึกษาในสาขาวิชา ระดับชั้น หรือบริบททางการศึกษาที่แตกต่างกัน

3.2 ข้อจำกัดด้านระยะเวลาในการทดลอง

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน ภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคเรียน จึงยังไม่สามารถสะท้อนผลของการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในระยะยาว หรือความคงทนของการเรียนรู้ (Retention) ได้อย่างชัดเจน

3.3 ข้อจำกัดด้านบริบทการศึกษา

กิจกรรมการเรียนรู้ได้รับการออกแบบให้สอดคล้องกับบริบทของนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล และสถานการณ์ทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังนั้น

ประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวอาจแตกต่างออกไปเมื่อนำไปใช้กับผู้เรียนในสาขาวิชาหรือบริบทอาชีพอื่น

3.4 ข้อจำกัดด้านการประเมินผล

การประเมินผลในครั้งนี้มุ่งเน้นทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ รวมถึงการรับรู้และความพึงพอใจของนักศึกษาเป็นหลัก จึงยังไม่ได้ศึกษาผลกระทบต่อทักษะภาษาอังกฤษด้านอื่น เช่น การอ่าน การเขียน หรือสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษในสถานการณ์การทำงานจริงในระยะยาว

ดังนั้น การตีความผลการวิจัยและการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ควรกระทำภายใต้ขอบเขต เงื่อนไข และข้อจำกัดของการวิจัยครั้งนี้อย่างรอบคอบ ทั้งในด้านลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง รูปแบบการวิจัย และบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งทางวิชาการและขยายขอบเขตการอ้างอิงผลการวิจัยในอนาคต ควรมีการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่และมีความหลากหลายมากขึ้น รวมทั้งใช้รูปแบบการวิจัยที่มีกลุ่มควบคุมเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือในการสรุปความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล ตลอดจนศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ในบริบททางการศึกษาที่แตกต่างกัน เพื่อยืนยันความคงเส้นคงวาของผลการวิจัยและเพิ่มศักยภาพในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในวงกว้างต่อไป

บรรณานุกรม

กองบรรณาธิการ The Active. (28 พฤศจิกายน 2566). *ปี 66 ไทยรั้งโหล่อาเซียน 'ทักษะภาษาอังกฤษ'*. https://theactive.thaipbs.or.th/news/learning-education-20231128

กาญจนา ณ ศรีสุข. (2561). *ผลของการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อเสริมสร้างความสามารถการสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดภูเก็ต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

กฤษมาศ พันธุ์มูสิก. (2565). การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ภาพยนตร์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. *วารสารวิจยวิชาการ, 8*(2), 2-3. https://doi.org/10.14456/jra.2025.33

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564).*

กรรณิการ์ ธรรมเกษร. (2564). *การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนอาชีวศึกษาโดยใช้กิจกรรมฐานงาน (Task-based Activities)*. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการปีงบประมาณ พ.ศ. 2565*. https://www.moe.go.th

จารุภา นวลเพ็ง. (2566). การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานที่ส่งเสริมการคิดเชิงระบบ เรื่องระบบนิเวศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 26*(1). 1-14.

ทิศนา แขมมณี. (2552). *ศาสตร์การสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 5). ด่านสุทธาการพิมพ์.

ปพัชญา อ่อนแดง และคณะ. (2566). ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติและวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริม

ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 21*(2). 178-191.

ปิยะดา แพรดำ. (2562). แนวทางการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 2 สู่ความเป็นภาษาอาเซียน. *วารสารพุทธอาเซียนศึกษา (BASJ), 4*(1), 55.

ปุณณภา สุขจิตต์. (2564). *การพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมแบบร่วมมือและสถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

ปัทมา ยิ้มสกุล. (2563). การจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 ด้วยทักษะ CLT สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. *วรสารวิจัยราชภัฏธนบุรี. 6*(2), 1-2.

ชลธิชา พิมพ์ทอง. (2565). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยโมเดล APS เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *Journal of Roi Kaensarn Academi, 8*(2), 361–373. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/258357

สมศรี ไพรวัลย์. (2562). *การสื่อสารด้วยการพูดอย่างสร้างสรรค์*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2562). *การประเมินผลการเรียนรู้แบบอิงสมรรถนะ*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนีย์ ประพัฒน์ทอง. (2563). *ภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วราภรณ์ ศรีจำปา. (2565). *การสอนทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาฯ.

วิลาสินี วังคะฮาด, สุรกานต์ จังหาร และสมาน เอกพิมพ์. (2567). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นภาระงานประกอบสื่อประสม เพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม , 18*(1), 1-2. https://so05.tci thaijo.org/index.php/rmuj/article/view/272569

วิมลรัตน์ ชัยสิทธิ์. (2562). *การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิไลวรรณ สันป่าแก้ว และคณะ (2565). การพัฒนาชุดการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษด้วยบทบาทสมมติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคราชสิทธาราม. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 9*(2), 65–67. https://so02.tci thaijo.org/index.php/EDMCU/article/view/249398

องศารา วรัญญู, วงศ์ปิ่นเพ็ชร์ พิบูลแถว, & พัฒนภักดี นนทิรัตน์. (2567). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการฟังที่มีประสิทธิผลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. *วารสารราชดำเนินการศึกษา, 9*(9), 896–910.

พระมหาโยธิน มหาวีโร (มาศสุข) และคณะ. (2566). ระบบการสอนเป็นทีมแบบอิงประสบการณ์สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช. *วรสารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 10*(2), 1-2.

ศราวุฒิ ช่วยเงิน. (2564). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้บนเว็บแอปพลิเคชัน โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้อิงประสบการณ์และชุมชนเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. *Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD). 4997. https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/4997*

Abdulmohsen, H., & Alshammari, F. (2021). *The effectiveness of simulation-based education in nursing: A systematic review*. Nurse Education Today, 97, 104725.

Al-Elq, A. H. (2020). Simulation-based medical teaching and learning. *Journal of Family and Community Medicine, 27*(1), 32–37.

Aryadoust, V., & Foo, C. Y. (2021). *Integrating digital technology in listening assessment: Innovations and challenges*. Language Testing in Asia, 11(3), 1–20.

Bailey, K., & Savage, L. (2019). Speaking skills in second language learning: A comprehensive approach. *TESOL Journal, 10*(4), e00429.

Beard, C., & Wilson, J. P. (2021). *Experiential Learning: A Handbook for Education, Training and Coaching.* Kogan Page.

Biggs, J., & Tang, C. (2011). Teaching for Quality Learning at University (4th ed.). Maidenhead: Open University Press.

British Council. (2020). Teaching speaking skills. *https://www.teachingenglish.org.uk/*

Brown, H. D., & Abeywickrama, P. (2019). *Language Assessment: Principles and Classroom Practices* (3rd ed.). Pearson Education.

Brown, H. D., & Lee, H. (2019). *Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy* (4th ed.). Pearson.

Canale, M., & Swain, M. (1980). *Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing*. Applied Linguistics, 1(1), 1–47.

Celce-Murcia, M., Brinton, D. M., & Snow, M. A. (2014). *Teaching English as a second or foreign language* (4th ed.). National Geographic Learning.

Cheng, A., Auerbach, M., & Grant, V. (2023). *Virtual and augmented reality in simulation-based education*. Clinical Simulation in Nursing, 69, 1–7.

Council of Europe. (2020). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment—Companion volume.* Council of Europe Publishing.

EF Education First. (2023). *EF English Proficiency Index 2023*. https://www.ef.com/epi/

Field, J. (2019). *Listening in the Language Classroom*. Cambridge University Press.

Field, J. (2020). *Listening in the Language Classroom* (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.

Flowerdew, J., & Miller, L. (2023). *Second language listening: Theory and practice* (2nd ed.). Cambridge University Press.

Godwin Jones, R. (2019). *Riding the digital wilds: Learner autonomy and informal language learning*. Language Learning & Technology, 23(1), 8–25.

Goh, C. C. M., & Burns, A. (2020). *Teaching Speaking: A Holistic Approach*. Cambridge University Press.

Goh, C. C. M., & Taib, Y. (2021). *Listening in the language classroom: Pedagogical practices and perceptions*. Language Teaching Research, 25(3), 408–426.

Harris, D. P. (1990). *Testing English as a Second Language*. New York: McGraw-Hill.

Herrington, J., & Oliver, R. (2000). An instructional design framework for authentic learning environments. Educational Technology Research and Development, 48(3), 23–48.

Hymes, D. (1972). *On communicative competence*. In J. B. Pride & J. Holmes (Eds.),

Sociolinguistics (pp. 269–293). Penguin.

Indrian, S. N., & Sakina, R. (2022). Teaching English speaking using role-play technique at a senior high school in Bandung. *ELT in Focus, 5*(2), 55–66. *https://doi.org/10.35706/eltinfc.v5i2.7530*

Jantawong, L., Sermsook, K., & Nakplad, R. (2023). Voices of Tourism Related Personnel Regarding Their Problems and English Language Needs: A Case Study of the Tourism Industry in Phang Nga, Thailand. *Education Quarterly Reviews, 6*(2), 199–211.

Jong, M. S. Y., & Choi, K. (2019). Student experiences with simulations and role-playing in classroom: A review. *Journal of Educational Technology Development and Exchange, 12*(2), 1–12.

Johnson, K., & Morrow, K. (Eds.). (1981). *Principles of communicative Methodology in Communication in classroom*. Hong kong: Longman.

Kaur, G., & Ahmad, A. (2021). Challenges in English communication faced by interns in workplace: A case study. *Journal of Workplace Learning, 33*(2), 120–134. *https://doi.org/10.1108/JWL-06-2020-0081*

Kim, Y., & Vandergrift, L. (2019). *The role of metacognitive awareness in second language listening comprehension: A study of Korean university students*. System, 87, 102140.

Kolb, D. A. (1984). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. Prentice Hall.

Kolb, D. A. (2020). *Experiential learning: Experience as the source of learning and*

development (2nd ed.). Pearson Education.

Kolb, A. Y., & Kolb, D. A. (2009). *Experiential learning theory: A dynamic, holistic approach to management learning, education and development*. In S. J. Armstrong & C. V. Fukami (Eds.), The SAGE handbook of management learning, education and development (pp. 42–68). SAGE Publications. https://doi.org/10.4135/9780857021038.n3

Kongsaenkham, A., & Chano, J. (2024). Role-play in language learning: A bibliometric analysis and its impact on Thailand secondary education. *Journal of Language Learning and Assessment, 2*(2), 91–98. https://doi.org/10.71194/jlla.v2i2.117

Lee, W. R. (1974). *Language teaching games and contests*. Oxford University Press.

Li, L. H. (2024). Intersubjectivity and co-constructed framings: Students' role-play talks in online English-speaking sessions. *Frontiers in Psychology, 15*, 1499192. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1499192

Maulana, A., Musthafa, I., & Hayati, T. N. (2020). The efficiency of teaching listening and speaking skills to develop students' communicative competences. *Universal Journal of Educational Research, 8*(3), 802–808. https://doi.org/10.13189/ujer.2020.080310

Newton, J. M., & Nation, I. S. P. (2021). *Teaching ESL/EFL listening and speaking* (2nd ed.). Routledge.

Nunan, D. (2015). *Teaching English to speakers of other languages: An introduction*. Routledge.

Pham, T. H. Q. (2025). ENHANCING STUDENTS' ENGLISH ORAL COMMUNICATION SKILLS THROUGH ROLE-PLAY ACTIVITIES: A CASE STUDY AT HANOI UNIVERSITY OF NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT. *Journal of Knowledge Learning and*

Science Technology ISSN: 2959-6386 (online), 4(3), 119-127. https://doi.org/10.60087/jklst.v4.n3.012

Prince, M. (2004). Does active learning work? A review of the research. *Journal of Engineering Education, 93*(3), 223–231.

Rost, M. (2019). *Listening comprehension*. In The Routledge handbook of second language acquisition and teaching (pp. 422–436). Routledge.

Richards, J. C. (2016). *Teaching listening and speaking: From theory to practice*. Cambridge University Press.

Schramm, W. (1954). *How Communication Works*. Communication Arts, 1(1), 13–17.

Shannon, C. E., & Weaver, W. (1949). *The mathematical theory of communication. University of Illinois Press.*

Taylor, J. L., & Walford, R. (1972). *Simulation in the classroom: An introduction to role-play, games and simulation in education*. Penguin Books.

Van Ments, M. (1999). *The Effective Use of Role Play: Practical Techniques for Improving Learning* (Rev. ed.). London: Kogan Page.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อโณทัย พลเยี่ยม เพชรแสง
ประธานสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

1.2 ดร. นธีธร นาคพรหม
อาจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ

1.3 นางสาวศรีสุดา เรียนทำนา
ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
วิทยาลัยการอาชีพชัยบาดาล
ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ได้แก่

1.1 Greeting and Welcoming

1.2 Telephoning for Business

1.3 Job Positions and Responsibilities

1.4 Business E-mail Communication

1.5 Meetings and Discussions

1.6 Business Report Presentation

2. แบบทดสอบการวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

3. เกณฑ์การประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

4. แบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสาร

5. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

6. แบบสัมภาษณ์ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้การฟังและการพูดภาษาอังกฤษ
โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน

ชื่อ–สกุล ..... ตำแหน่ง .....

ความเชี่ยวชาญ/ประสบการณ์ด้าน.....

วันที่ประเมิน .....

ส่วนที่ 2: แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับการประเมินมากที่สุด ระดับการประเมินมีดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ความหมาย
5	เหมาะสมมาก / ดีมาก
4	เหมาะสม / ดี
3	ปานกลาง
2	ควรปรับปรุง
1	ควรปรับปรุงมาก

หัวข้อ	ระดับการประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
ด้านที่ 1 ความถูกต้องและครบถ้วนของแผนการจัดการเรียนรู้						
1. มีข้อมูลทั่วไปของแผน เช่น ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เวลา และจุดประสงค์ครบถ้วน						
2. มีการระบุสาระสำคัญและสมรรถนะที่ชัดเจน						
3. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม						
ด้านที่ 2 ความสอดคล้องของกิจกรรมกับทฤษฎีการเรียนรู้อิงประสบการณ์ (Experiential Learning Cycle)						
4. ขั้น Concrete Experience (ประสบการณ์ตรง) ช่วยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง						
5. ขั้น Reflective Observation (สะท้อนผล/แลกเปลี่ยนความคิดเห็น) ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์						

หัวข้อ	ระดับการประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
6. ขั้น Abstract Conceptualization (สรุปแนวคิด/หลักการ) ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความรู้เชิงทฤษฎีจากประสบการณ์						
7. ขั้น Active Experimentation (การนำไปทดลองใช้จริง) ช่วยให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ใหม่						
8. การดำเนินกิจกรรมทั้ง 4 ขั้นมีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องกันอย่างเหมาะสม						
ด้านที่ 3 ความเหมาะสมของสื่อและแหล่งการเรียนรู้						
9. สื่อและเทคโนโลยีที่ใช้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน						
10. แหล่งเรียนรู้ช่วยเสริมประสบการณ์การเรียนรู้จริง						
ด้านที่ 4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
11. เครื่องมือประเมินมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์						
12. เกณฑ์การให้คะแนนมีความชัดเจนและสามารถวัดผลได้จริง						
13. มีการประเมินทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติอย่างครอบคลุม						
ด้านที่ 5 ความเป็นไปได้ในการนำแผนไปใช้จริง						
14. สามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้จริงในชั้นเรียน						
15. เหมาะสมกับเวลาและสภาพผู้เรียน						

ส่วนที่ 3: ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ
โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

คำชี้แจง: นักศึกษาจับคู่ เพื่อสุ่มจับฉลากในสถานการณ์ต่างๆ จากนั้นสร้างการแสดงบทบาทสมมติในการแก้ไขปัญหาที่พบเจอในที่ทำงานตามที่กำหนดไว้

1. If someone complains to your company on the phone, how do you solve problems?

2. If you are a manager and your employees make wrong orders and mistakes, how do you solve problems?

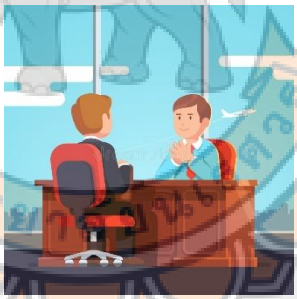

3. If you present a new product to customers and that product is broken, how do you solve immediate problems?

4. If you meet strangers at the office, how do you greet and welcome them?

5. If you get a complaint about your job, how do you solve problems?

แบบประเมินคุณภาพแบบทดสอบวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ
โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน

ชื่อ–สกุล ..... ตำแหน่ง .....

ความเชี่ยวชาญ/ประสบการณ์ด้าน.....

วันที่ประเมิน .....

ส่วนที่ 2: แบบประเมินคุณภาพ

ซึ่งใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

คะแนน -1 สำหรับหัวข้อที่ไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

คะแนน 0 สำหรับหัวข้อที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือไม่

คะแนน +1 สำหรับหัวข้อคำถามที่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ลำดับ	ข้อคำถาม	คะแนน -1	คะแนน 0	คะแนน +1	ข้อเสนอแนะ
1	If someone complains to your company on the phone, how do you solve problems?				
2	If you are a manager and your employees make wrong orders and mistakes, how do you solve problems?				

ลำดับ	ข้อคำถาม	คะแนน -1	คะแนน 0	คะแนน +1	ข้อเสนอแนะ
3	If you present a new product to customers and that product is broken, how do you solve immediate problems?				
4	If you meet strangers at the office, how do you greet and welcome them?				
5	If you get a complaint about your job, how do you solve problems?				
รวม					

ส่วนที่ 3: ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ตาราง 4 เกณฑ์การให้คะแนนประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

ประเด็นการประเมิน	5	4	3	2	1
Understanding	เข้าใจสิ่งที่ได้ยินและสามารถพูดตอบโต้ได้เหมาะสมกับบริบท	เข้าใจสิ่งที่ได้ยินและพูดตอบโต้ได้บ้าง	เข้าใจสิ่งที่ได้ยินเล็กน้อย ทำให้พูดตอบโต้ได้แบบไม่เป็นประโยค	ไม่เข้าใจสิ่งที่พูดและพูดตอบโต้ได้เล็กน้อย	ไม่เข้าใจสิ่งที่พูดและไม่สามารถพูดตอบโต้ได้
Accuracy	ใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์ และประโยคได้ถูกต้องเหมาะสม	ใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์ และประโยคได้	ใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์ได้เล็กน้อย พูดเป็นประโยคไม่ชัดเจน	ใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์ได้เล็กน้อย แต่ไม่สามารถพูดเป็นประโยคได้	ไม่สามารถใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์ และประโยคได้
Clarity	ออกเสียงชัดเจน ใช้น้ำเสียงและจังหวะได้อย่างเหมาะสม	ออกเสียงชัดเจนบางคำ ใช้น้ำเสียงและจังหวะได้	ออกเสียงชัดบางคำ ใช้น้ำเสียงและจังหวะเล็กน้อย	ออกเสียงชัดเจนบางคำ ไม่ใช้น้ำเสียงและจังหวะ	ออกเสียงไม่ชัดเจน และไม่มีน้ำเสียงหรือจังหวะ
Fluency	พูดได้อย่างต่อเนื่อง มีความคล่องแคล้ว	พูดอย่างต่อเนื่อง มีความคล่องแคล้ว แต่มีความสะดุด หรือลังเลเล็กน้อย	พูดไม่ต่อเนื่อง มีความสะดุดหรือลังเลบ้าง	พูดไม่ต่อเนื่อง มีความหยุดชะงักในการคิดเล็กน้อย	พูดไม่ต่อเนื่องด้วยคำพูดเพียงคำเดียวหรือสั้นๆ พร้อมกับการเว้นระยะการพูดนาน

ตาราง 4 เกณฑ์การให้คะแนนประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	5	4	3	2	1
Vocabulary	ใช้และเข้าใจคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อได้ถูกต้องหลากหลาย และเหมาะสม สามารถเลือกใช้คำศัพท์เพื่อสื่อความหมายได้ชัดเจน ฟังแล้วเข้าใจคำศัพท์ส่วนใหญ่และตอบสนองได้อย่างถูกต้อง	ใช้และเข้าใจคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อได้ค่อนข้างถูกต้อง มีความหลากหลายพอสมควร อาจมีข้อผิดพลาดเล็กน้อยแต่ไม่ส่งผลต่อความหมาย ฟังและตอบสนองได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด	ใช้และเข้าใจคำศัพท์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อได้ แต่ยังมีความหลากหลายน้อย มีข้อผิดพลาดบางส่วน ฟังและเข้าใจคำศัพท์สำคัญได้ แต่ยังต้องอาศัยการทวนหรือคำแนะนำเพิ่มเติม	ใช้คำศัพท์ได้จำกัด เข้าใจคำศัพท์เพียงบางส่วน มีการใช้คำศัพท์ผิดบ่อยครั้ง ทำให้การสื่อสารไม่ชัดเจน ฟังและจับใจความจากคำศัพท์ได้เพียงเล็กน้อย	ใช้คำศัพท์ได้น้อยมากหรือไม่สามารถใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อได้ เข้าใจคำศัพท์ได้น้อยมาก ไม่สามารถสื่อสารหรือแสดงความเข้าใจจากการฟังได้

ตาราง 5 แสดงเกณฑ์การวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษจากกรอบมาตรฐาน CEFR

คะแนนร้อยละ	ระดับความสามารถทางภาษาตามกรอบ CEFR
71 – 100	C2
61 – 70	C1
51 – 60	B2
41 – 50	B1
31 – 40	A2
1 - 30	A1

ที่มา : Council of Europe, 2021

แบบประเมินความสามารถในการการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ
โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ
สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2

คำชี้แจง: แบบประเมินความสามารถในการการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติสำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ใช้แบบประเมินแบบ Rubric score มีเกณฑ์การประเมิน 5 ประเด็น ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

1 – 5 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง
6 -10 คะแนน หมายถึง พอใช้
11 – 15 คะแนน หมายถึง ดี
16 – 20 คะแนน หมายถึง ดีมาก

วิธีประเมิน: ผู้ประเมินวัดความสามารถทางการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 โดยประเมินเป็นคู่สนทนา

รายชื่อ	Understanding 5	Accuracy 5	Clarity 5	Fluency 5	Communication Strategies 5	**คะแนนรวม 20**

ตาราง 6 เกณฑ์การประเมินแบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

องค์ประกอบของพฤติกรรมการสื่อสาร	รายการประเมิน	ผลการประเมิน			หมายเหตุ
		3 (ปรากฏสม่ำเสมอ)	2 (ปรากฏบางครั้ง)	1 (ไม่ปรากฏ)	
ด้านการฟัง (Listening skills)	1. การตั้งใจฟัง				
	2. การตอบสนองต่อคำถามหรือคำสั่งอย่างถูกต้อง				
	3. การใช้ภาษากายหรือแสดงท่าทีว่าเข้าใจจากสิ่งที่ได้ฟัง				
ด้านการพูด (Speaking skills)	4. การออกเสียงชัดเจน				
	5. การใช้คำศัพท์และโครสร้างประโยคที่เหมาะสม				
	6. การพูดต่อเนื่อง ไม่หยุดชะงัก				
	7. การแสดงความมั่นใจในการสื่อสาร				
	8. การโต้ตอบกับคู่สนทนาอน่างเหมาะสม				

แบบประเมินคุณภาพแบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ
โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน

ชื่อ–สกุล ..... ตำแหน่ง .....

ความเชี่ยวชาญ/ประสบการณ์ด้าน.....

วันที่ประเมิน .....

ส่วนที่ 2: แบบประเมินคุณภาพ

ซึ่งใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

คะแนน -1 สำหรับหัวข้อที่ไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

คะแนน 0 สำหรับหัวข้อที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือไม่

คะแนน +1 สำหรับหัวข้อคำถามที่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ข้อคำถาม	คะแนน -1	คะแนน 0	คะแนน +1	ข้อเสนอแนะ
ด้านการฟัง (Listening skills)				
1. การตั้งใจฟัง				
2. การตอบสนองต่อคำถามหรือคำสั่งอย่างถูกต้อง				
3. การใช้ภาษากายหรือแสดงท่าทีว่าเข้าใจจากสิ่งที่ได้ฟัง				
ด้านการพูด (Speaking skills)				
4. การออกเสียงชัดเจน				
5. การใช้คำศัพท์และโครสร้างประโยคที่เหมาะสม				
6. การพูดต่อเนื่อง ไม่หยุดชะงัก				
7. การแสดงความมั่นใจในการสื่อสาร				
8. การโต้ตอบกับคู่สนทนาอย่างเหมาะสม				
รวม				

ส่วนที่ 3: ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบที่ตรงกับท่าน

เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

อายุ

☐ ต่ำกว่า 17 ปี ☐ 17-18 ปี ☐ มากกว่า 18 ปี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษ

☐ ต่ำกว่า 50 คะแนน ☐ 50–59 คะแนน ☐ 60–69 คะแนน ☐ 70 คะแนนขึ้นไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจ

<u>คำชี้แจง</u>: โปรดพิจารณาแต่ละข้อแล้วแสดงความเห็นของท่านโดยเลือกตามระดับความพึงพอใจ โดยใช้ระดับ 5 คือ พึงพอใจมากที่สุด และ 1 คือ พึงพอใจน้อยที่สุด

ข้อที่	5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
1. การจัดกิจกรรมมีความน่าสนใจ ดึงดูดให้อยากเรียนรู้					
2. กิจกรรมจำลองสถานการณ์มีความสมจริงและเกี่ยวข้องกับชีวิตจริง					
3. ลำดับขั้นตอนในการเรียนรู้มีความเหมาะสมและเข้าใจง่าย					
4. ครูให้โอกาสนักเรียนได้ปฏิบัติจริงและแสดงออกในการสื่อสารภาษาอังกฤษ					
5. มีการสรุปและอภิปราย แสดงความคิดเห็นกันในห้องเรียน					
ด้านที่ 2 ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน					
6. นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอิงประสบการณ์ ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ					
7. มีกิจกรรม เนื้อหาที่หลากหลายในชั้นเรียน					
8. นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมที่เรียน					
9. นักศึกษามีอิสระในการแสดงออก มีความสนุกสนานจากกิจกรรม					
10. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีความเป็นกันเอง					

ข้อที่	5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 ความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ					
11. ชอบการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติมากกว่าการเรียนรู้แบบบรรยาย					
12. วิธีการสอนแบบอิงประสบการณ์ช่วยให้จดจำเนื้อหาได้ดีขึ้น					
13. ได้มีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
14. นักศึกษาสามาถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับ ประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้					
15. ความพึงพอใจโดยรวมของกิจกรรมทักษะการฟังและการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินคุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน

ชื่อ–สกุล ..... ตำแหน่ง .....

ความเชี่ยวชาญ/ประสบการณ์ด้าน.....

วันที่ประเมิน .....

ส่วนที่ 2: แบบประเมินคุณภาพ

ซึ่งใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

คะแนน -1 สำหรับหัวข้อที่ไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

คะแนน 0 สำหรับหัวข้อที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือไม่

คะแนน +1 สำหรับหัวข้อคำถามที่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ข้อคำถาม	คะแนน -1	คะแนน 0	คะแนน +1	ข้อเสนอแนะ
ด้านที่ 1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1. การจัดกิจกรรมมีความน่าสนใจ ดึงดูดให้อยากเรียนรู้				
2. กิจกรรมจำลองสถานการณ์มีความสมจริงและเกี่ยวข้องกับชีวิตจริง				
3. ลำดับขั้นตอนในการเรียนรู้มีความเหมาะสมและเข้าใจง่าย				
4. ครูให้โอกาสนักเรียนได้ปฏิบัติจริงและแสดงออกในการสื่อสารภาษาอังกฤษ				
5. มีการสรุปและอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันในห้องเรียน				

ข้อคำถาม	คะแนน -1	คะแนน 0	คะแนน +1	ข้อเสนอแนะ
ด้านที่ 2 ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน				
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ				
7. มีกิจกรรม เนื้อหาที่หลากหลายในชั้นเรียน				
8. นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมที่เรียน				
9. นักเรียนมีอิสระในการแสดงออก มีความสนุกสนานจากกิจกรรม				
10. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีความเป็นกันเอง				
ด้านที่ 3 ความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ				
11. ชอบการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติมากกว่าการเรียนรู้แบบบรรยาย				
12. วิธีการสอนแบบอิงประสบการณ์ช่วยให้จดจำเนื้อหาได้ดีขึ้น				
13. ได้มีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น				
14. นักเรียนสามาถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้				

ข้อคำถาม	คะแนน -1	คะแนน 0	คะแนน +1	ข้อเสนอแนะ
15. ความพึงพอใจโดยรวมของกิจกรรมทักษะการฟังและการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ				
รวม				

ส่วนที่ 3: ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

ข้อมูลทั่วไปผู้ให้การสัมภาษณ์

ชื่อ – สกุล_____ อายุ_____ปี

วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์_____เวลา_____ สถานที่_____

ประเด็นคำถามที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่

1. นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมที่เรียนอย่างไร

.....

.....

.....

2. นักศึกษาสามารถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับ ประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตอย่างไร

.....

.....

.....

3. การจัดกิจกรรมมีความน่าสนใจ และดึงดูดให้นักศึกษาอยากเรียนรู้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4. นักศึกษาชอบการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติมากกว่าการบรรยายหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

5. ความพึงพอใจโดยรวมของกิจกรรมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติของนักศึกษาเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

แบบประเมินคุณภาพแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน

ชื่อ–สกุล ..... ตำแหน่ง .....

ความเชี่ยวชาญ/ประสบการณ์ด้าน.....

วันที่ประเมิน .....

ส่วนที่ 2: แบบประเมินคุณภาพ

ซึ่งใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

คะแนน -1 สำหรับหัวข้อที่ไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

คะแนน 0 สำหรับหัวข้อที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือไม่

คะแนน +1 สำหรับหัวข้อคำถามที่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ลำดับ	ข้อคำถาม	คะแนน -1	คะแนน 0	คะแนน +1	ข้อเสนอแนะ
1	นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมที่เรียนอย่างไร				
2	นักศึกษาสามาถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับ ประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตอย่างไร				
3	การจัดกิจกรรมมีความน่าสนใจและดึงดูดให้อยากเรียนรู้อย่างไรบ้าง				
4	ชอบการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติมากกว่าการบรรยายหรือไม่ อย่างไร				
5	ความพึงพอใจโดยรวมของกิจกรรมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติอย่างไร				
รวม					

ส่วนที่ 3: ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ 2
	รหัสวิชา 20000-1219 ชื่อวิชา ภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ	สอนครั้งที่ 1
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ Business Deal	ทฤษฎี 0 ชม. ปฏิบัติ 3 ชม.
ชื่อเรื่อง/งาน Telephoning for Business		

1. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียน

สามารถติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ เลือกใช้คำศัพท์และสำนวนภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถฟังและจับใจความสำคัญของการสนทนาทางโทรศัพท์ รวมทั้งตอบสนองได้ตรงประเด็น

2. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

คุณวุฒิวิชาชีพ มาตรฐานสมรรถนะด้านการใช้ภาษาอังกฤษ ระดับ Independent User ระดับ B1

3. สมรรถนะประจำหน่วย

3.1 สนทนาโต้ตอบ และใช้สำนวนภาษาอังกฤษที่เหมาะสมในการสนทนา

3.2 สื่อสารได้อย่างสุภาพ ถูกต้อง และเป็นธรรมชาติในบริบททางธุรกิจ

4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4.1 แสดงใช้สำนวนภาษาอังกฤษที่เหมาะสมในการสนทนาทางโทรศัพท์ในบริบทธุรกิจได้

4.2 สื่อสารทางโทรศัพท์อย่างสุภาพ ถูกต้อง และเข้าใจบริบทของผู้พูดและผู้ฟัง

4.3 สะท้อนประสบการณ์การเรียนรู้ และนำไปปรับใช้ได้ในสถานการณ์จริง

5. สาระการเรียนรู้

การสื่อสารทางโทรศัพท์ในธุรกิจเป็นทักษะสำคัญที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง กระชับ และสุภาพ เช่น การรับสาย การโอนสาย การฝากข้อความ และการนัดหมาย ซึ่งสะท้อนภาพลักษณ์ขององค์กร

6. กิจกรรมการเรียนรู้

กระบวนการสอน	บทบาทครู	บทบาทนักศึกษา	เวลา (นาที)
ประสบการณ์ตรง (Concrete Experience)	- ครูเปิดคลิปเสียง "Business Telephone Conversations" เช่น การรับสายลูกค้า การโอนสาย การนัดหมาย - ครูตั้งคำถามชวนสังเกต เช่น ผู้พูดใช้สำนวนใดในการทักทายหรือรับโทรศัพท์? น้ำเสียงของผู้พูดเป็นอย่างไร? - ครูแจก "บัตรการแสดงบทบาทสมมติ (Role play Cards)" ได้แก่ **Situation 1:** Making an appointment **Situation 2:** Handling a complaint **Situation 3:** Giving company information	- นักเรียนจับกลุ่มเป็นคู่ สร้างการแสดงบทบาทสมมติตามบัตรคำสถานการณ์ที่ได้รับ (ฉลาก) โดยใช้ภาษาหรือสำนวนที่ได้รับมาจากประสบการณ์โดยตรงที่พบเจอในสถานประกอบการ (แบบทดสอบก่อนเรียน)	30
สะท้อนคิด (Reflective Observation)	- ครูตั้งคำถามชวนคิด เช่น "ส่วนใดของการโทรศัพท์ที่พูดได้ดี?" "ส่วนใดที่ยังสับสนหรือติดขัด?" "คู่สนทนาตอบสนองอย่างไร?"	- นักเรียนอภิปรายในกลุ่มถึงสิ่งที่ทำได้ดีและสิ่งที่ควรปรับปรุง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	30

	- ครูบันทึกข้อสังเกตที่น่าสนใจ เช่น การออกเสียง การใช้คำสุภาพ และมารยาททางสังคม		
สรุปแนวคิด (Abstract Conceptualization)	- ครูอธิบายและสรุปโครงสร้างบทสนทนาทางโทรศัพท์ทางธุรกิจ (Business Telephone Structure) **Opening:** Greeting and identifying yourself "Good morning. This is Somchai from ABC Company." **Purpose of call:** "I'm calling to confirm our appointment." **Taking/Leaving a message:** "Could you please take a message for Mr. John?" **Transferring a call:** "Please hold on while I transfer your call." **Ending the call:** "Thank you for calling. Have a nice day."	- สามารถซักถามข้อสงสัยระหว่างเรียน - จดบันทึกทำความเข้าใจกับเนื้อหา เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ - นักเรียนฝึกออกเสียงและฝึกบทสนทนาใหม่ในกลุ่ม	40
นำไปใช้จริง (Active Experimentation)	- นักเรียนวางแผนและซ้อมการแสดงบทบาทสมมติใหม่โดยใช้ความรู้ที่สรุปมา	- ออกแบบการแสดงบทบาทสมมติจากบัตรสถานที่และ	50

	- กลุ่มละ 2 คน แสดงบทบาทสมมติ จากบัตรการแสดงบทบาทสมมติ(Role play Cards) ที่ได้รับตอนต้นคาบเรียน ได้แก่ **Situation 1:** Making an appointment **Situation 2:** Handling a complaint **Situation 3:** Giving company information - ครูและเพื่อนร่วมชั้นประเมินตามเกณฑ์ต่อไปนี้ การใช้ภาษา (Language accuracy & expressions) ความคล่องและการออกเสียง (Fluency & pronunciation) ท่าทางและมารยาท (Body language & politeness) ความมั่นใจและการมีส่วนร่วม (Confidence & interaction)	สถานการณ์สมมุติ ที่ได้รับตอนต้นคาบเรียน	
สรุปและสะท้อน (Wrap up)	- นักเรียนเขียน Reflection สั้น ๆ (2–3 บรรทัด) เช่น วันนี้ฉันได้เรียนรู้อะไร - ครูสรุปจุดเด่นที่พบจากนักเรียน	เขียน Reflection สั้นๆ (2–3 บรรทัด)	30
รวมการสอนแต่ละสัปดาห์			**180**

7. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

7.1 หนังสือเรียนรหัส 20000-1219 ชื่อวิชา ภาษาอังกฤษเพื่องานธุรกิจ หน่วยที่ 2 Telephoning for Business

7.2 บัตรสถานที่และสถานการณ์สมมุติ

7.3 สื่อของจริง ได้แก่ วิดีโอคลิป เรื่อง Telephoning for Business

7.4 แบบประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

7.5 PowerPoint สรุปสำนวน

8. หลักฐานการเรียนรู้

8.1 หลักฐานความรู้

- ผลคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน
- ผลคะแนนจากการทำแบบฝึกหัด กิจกรรมเดี่ยว กิจกรรมคู่ หรือกิจกรรมกลุ่มของผู้เรียน

8.2 หลักฐานการปฏิบัติงาน

- ผลคะแนนการสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาในหน่วยการเรียนที่ได้รับมอบหมาย
- ผลคะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสาร
- ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา การทำงานเป็นทีม

9. การวัดและประเมินผล

9.1 เกณฑ์การปฏิบัติงาน

- สามารถใช้คำศัพท์ สำนวน ประโยคเกี่ยวกับ Telephoning for Business ได้ถูกต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

9.2 วิธีการประเมิน

- ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จากการสร้างบทบาทในการแสดงบทบาทสมมติ
- ครูสังเกตพฤติกรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

9.3 เครื่องมือประเมิน

- แบบวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ
- เกณฑ์การประมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ
- แบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสาร

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

10.1 ผลการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

.....

.....

.....

10.2 ปัญหา อุปสรรคที่พบ

.....

.....

.....

10.3 การแก้ไขปัญหา

1) ผลการแก้ไขปัญหาทีส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้เรียน

.....

.....

.....

2) แนวทางแก้ปัญหาในครั้งต่อไป

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง ผลการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

2. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

3. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเกณฑ์การประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

4. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสาร

5. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน

6. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์ความพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน

ตาราง 7 ผลแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องแบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

ลำดับ	หัวข้อ	ระดับการประเมิน			$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3			
1	มีข้อมูลทั่วไปของแผน เช่น ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เวลา และจุดประสงค์ครบถ้วน	5	5	5	5	0	มากที่สุด
2	มีการระบุสาระสำคัญและสมรรถนะที่ชัดเจน	5	5	5	5	0	มากที่สุด
3	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4	ขั้น Concrete Experience (ประสบการณ์ตรง) ช่วยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	5	5	5	5	0	มากที่สุด
5	ขั้น Reflective Observation (สะท้อนผล/แลกเปลี่ยนความคิดเห็น) ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6	ขั้น Abstract Conceptualization (สรุปแนวคิด/หลักการ) ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความรู้เชิงทฤษฎีจากประสบการณ์	5	5	5	5	0	มากที่สุด
7	ขั้น Active Experimentation (การนำไปทดลองใช้จริง) ช่วยให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ใหม่	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด

ตาราง 7 ผลแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องแบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

ลำดับ	หัวข้อ	ระดับการประเมิน			$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3			
8	การดำเนินกิจกรรมทั้ง 4 ขั้น มีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องกันอย่างเหมาะสม	5	5	5	5	0	มากที่สุด
9	สื่อและเทคโนโลยีที่ใช้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
10	แหล่งเรียนรู้ช่วยเสริมประสบการณ์การเรียนรู้จริง	4	4	4	4	0	มากที่สุด
11	เครื่องมือประเมินมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์	4	5	4	4.33	0.58	มาก
12	เกณฑ์การให้คะแนนมีความชัดเจนและสามารถวัดผลได้จริง	5	5	5	5	0	มากที่สุด
13	มีการประเมินทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติอย่างครอบคลุม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
14	สามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้จริงในชั้นเรียน	5	5	5	5	0	มากที่สุด
15	เหมาะสมกับเวลาและสภาพผู้เรียน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
รวม		**4.53**	**4.87**	**4.87**	**4.76**	**0.27**	**มากที่สุด**

ตาราง 8 ผลแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
3	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
4	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ตาราง 9 ผลแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเกณฑ์การประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

ประเด็นการประเมิน	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC	แปลผล
			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3		
Understanding	5	เข้าใจสิ่งที่ได้ยิน และสามารถพูดตอบโต้ได้เหมาะสมกับบริบท	1	1	1	1	ใช้ได้
	4	เข้าใจสิ่งที่ได้ยิน และพูดตอบโต้ได้บ้าง	1	1	1	1	ใช้ได้
	3	เข้าใจสิ่งที่ได้ยินเล็กน้อย ทำให้พูดตอบโต้ได้แบบไม่เป็นประโยค	1	1	1	1	ใช้ได้
	2	ไม่เข้าใจสิ่งที่พูด และพูดตอบโต้ได้เล็กน้อย	1	1	1	1	ใช้ได้
	1	ไม่เข้าใจสิ่งที่พูด และไม่สามารถพูดตอบโต้ได้	1	1	1	1	ใช้ได้
Accuracy	5	ใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์ และประโยคได้ถูกต้องเหมาะสม	1	1	1	1	ใช้ได้
	4	ใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์ และประโยคได้	1	1	1	1	ใช้ได้
	3	ใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์ได้เล็กน้อย พูดเป็นประโยคไม่ชัดเจน	1	1	1	1	ใช้ได้
	2	ใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์ได้เล็กน้อย แต่ไม่สามารถพูดเป็นประโยคได้	1	1	1	1	ใช้ได้
	1	ไม่สามารถใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์ และประโยคได้	1	1	1	1	ใช้ได้

ตาราง 9 ผลแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเกณฑ์การประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC	แปลผล
			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3		
Clarity	5	ออกเสียงชัดเจน ใช้น้ำเสียงและจังหวะได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	ใช้ได้
	4	ออกเสียงชัดเจนบางคำ ใช้น้ำเสียงและจังหวะได้	1	1	1	1	ใช้ได้
	3	ออกเสียงชัดบางคำ ใช้น้ำเสียงและจังหวะเล็กน้อย	1	1	1	1	ใช้ได้
	2	ออกเสียงชัดเจนบางคำ ไม่ใช้น้ำเสียงและจังหวะ	1	1	1	1	ใช้ได้
	1	ออกเสียงไม่ชัดเจน และไม่มีน้ำเสียงหรือจังหวะ	1	1	1	1	ใช้ได้
Fluency	5	พูดได้อย่างต่อเนื่อง มีความคล่องแคล้ว	1	1	1	1	ใช้ได้
	4	พูดอย่างต่อเนื่อง มีความคล่องแคล้ว แต่มีความสะดุด หรือลังเลเล็กน้อย	1	1	1	1	ใช้ได้
	3	พูดไม่ต่อเนื่อง มีความสะดุดหรือลังเลบ้าง	1	1	1	1	ใช้ได้
	2	พูดไม่ต่อเนื่อง มีความหยุดชะงักในการคิดเล็กน้อย	1	1	1	1	ใช้ได้

ตาราง 9 ผลแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเกณฑ์การประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC	แปลผล
			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3		
	1	พูดไม่ต่อเนื่อง ด้วยคำพูดเพียงคำเดียวหรือสั้นๆ พร้อมกับการเว้นระยะการพูดนาน	1	1	1	1	ใช้ได้
Vocabulary	5	ใช้และเข้าใจคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อได้ถูกต้อง หลากหลายและเหมาะสม สามารถเลือกใช้คำศัพท์เพื่อสื่อความหมายได้ชัดเจน ฟังแล้วเข้าใจคำศัพท์ส่วนใหญ่และตอบสนองได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1	ใช้ได้
	4	ใช้และเข้าใจคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อได้ค่อนข้างถูกต้อง มีความหลากหลายพอสมควร อาจมีข้อผิดพลาดเล็กน้อยแต่ไม่ส่งผลต่อความหมาย ฟังและตอบสนองได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด	1	1	1	1	ใช้ได้

ตาราง 9 ผลแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเกณฑ์การประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC	แปลผล
			ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3		
Vocabulary	3	ใช้และเข้าใจคำศัพท์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อได้ แต่ยังมีความหลากหลายน้อย มีข้อผิดพลาดบางส่วน ฟังและเข้าใจคำศัพท์สำคัญได้ แต่ยังต้องอาศัยการทวนหรือคำแนะนำเพิ่มเติม	1	1	1	1	ใช้ได้
	2	ใช้คำศัพท์ได้จำกัด เข้าใจคำศัพท์เพียงบางส่วน มีการใช้คำศัพท์ผิดบ่อยครั้ง ทำให้การสื่อสารไม่ชัดเจน ฟังและจับใจความจากคำศัพท์ได้เพียงเล็กน้อย	1	1	1	1	ใช้ได้
	1	ใช้คำศัพท์ได้น้อยมากหรือไม่สามารถใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อได้ เข้าใจคำศัพท์ได้น้อยมาก ไม่สามารถสื่อสารหรือแสดงความเข้าใจจากการฟังได้	1	1	1	1	ใช้ได้

ตาราง 10 ผลแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสาร

ลำดับ	หัวข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3		
1	การตั้งใจฟัง	1	1	1	1	ใช้ได้
2	การตอบสนองต่อคำถามหรือคำสั่งอย่างถูกต้อง	1	1	1	1	ใช้ได้
3	การใช้ภาษากายหรือแสดงท่าทีว่าเข้าใจจากสิ่งที่ได้ฟัง	1	1	1	1	ใช้ได้
4	การออกเสียงชัดเจน	1	1	1	1	ใช้ได้
5	การใช้คำศัพท์และโครสร้างประโยคที่เหมาะสม	1	1	1	1	ใช้ได้
6	การพูดต่อเนื่อง ไม่หยุดชะงัก	1	1	1	1	ใช้ได้
7	การแสดงความมั่นใจในการสื่อสาร	1	1	1	1	ใช้ได้
8	การโต้ตอบกับคู่สนทนาอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	ใช้ได้

ตาราง 11 ผลแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน

ลำดับ	หัวข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3		
1	การจัดกิจกรรมมีความน่าสนใจ ดึงดูดให้อยากเรียนรู้	1	1	1	1	ใช้ได้
2	กิจกรรมจำลองสถานการณ์มีความสมจริงและเกี่ยวข้องกับชีวิตจริง	1	1	1	1	ใช้ได้
3	ลำดับขั้นตอนในการเรียนรู้มีความเหมาะสมและเข้าใจง่าย	1	1	1	1	ใช้ได้
4	ครูให้โอกาสนักเรียนได้ปฏิบัติจริงและแสดงออกในการสื่อสารภาษาอังกฤษ	1	1	1	1	ใช้ได้
5	มีการสรุปและอภิปราย แสดงความคิดเห็นกันในห้องเรียน	1	1	1	1	ใช้ได้
6	นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอิงประสบการณ์ ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ	1	1	1	1	ใช้ได้
7	มีกิจกรรม เนื้อหาที่หลากหลายในชั้นเรียน	1	1	1	1	ใช้ได้
8	นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมที่เรียน	1	1	0	0.67	ใช้ได้
9	นักศึกษามีอิสระในการแสดงออก มีความสนุกสนานจากกิจกรรม	1	1	1	1	ใช้ได้
10	ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักศึกษามีความเป็นกันเอง	1	1	1	1	ใช้ได้
11	ชอบการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติมากกว่าการเรียนรู้แบบบรรยาย	1	1	1	1	ใช้ได้
12	วิธีการสอนแบบอิงประสบการณ์ช่วยให้จดจำเนื้อหาได้ดีขึ้น	1	1	1	1	ใช้ได้

ตาราง 11 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)

ลำดับ	หัวข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3		
13	ได้มีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	1	1	1	1	ใช้ได้
14	นักศึกษาสามาถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับ ประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้	1	1	1	1	ใช้ได้
15	ความพึงพอใจโดยรวมของกิจกรรมทักษะการฟังและการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ	1	1	1	1	ใช้ได้

ตาราง 12 ผลแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์ความพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน

ลำดับ	หัวข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3		
1	นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมที่เรียนอย่างไร	1	1	1	1	ใช้ได้
2	นักศึกษาสามารถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับ ประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตอย่างไร	1	1	1	1	ใช้ได้
3	การจัดกิจกรรมมีความน่าสนใจและดึงดูดให้นักศึกษาอยากเรียนรู้อย่างไรบ้าง	1	1	1	1	ใช้ได้
4	นักศึกษาชอบการเรียนรู้ผ่านการแสดงบทบาทสมมติมากกว่าการบรรยายหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	ใช้ได้
5	ความพึงพอใจโดยรวมของกิจกรรมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ผ่านการแสดงบทบาทสมมติของนักศึกษาเป็นอย่างไร	1	1	1	1	ใช้ได้

ภาคผนวก จ ผลการประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2

ตาราง 13 ผลการประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเฉลี่ยรายบุคคล ก่อนเรียน ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2

คนที่ (นักศึกษา)	ผลการประเมิน ก่อนเรียน			$\overline{X}$	S.D.	ร้อยละ	CEFR
	ผู้ประเมินคนที่ 1	ผู้ประเมินคนที่ 2	ผู้ประเมินคนที่ 3				
1	7	7	7	5.5	0	34.3	A2
2	8	7	7	6	0.6	39.2	A2
3	8	6	7	6	1	33.6	A2
4	6	7	7	6	0.6	29.4	A1
5	8	7	7	6.8	0.6	39.2	A2
6	7	6	6	6.3	0.6	25.2	A1
7	7	8	7	7.3	0.6	39.2	A2
8	7	6	7	7	0.6	29.4	A1
9	5	5	4	5.8	0.6	10	A1
10	8	7	7	8	0.6	39.2	A2
11	6	6	5	7	0.6	18	A1
12	8	7	7	8.5	0.6	39.2	A2
13	6	5	7	7.8	1	21	A1
14	5	5	7	7.8	1.2	17.5	A1
15	5	5	6	7.8	0.6	15	A1
16	6	6	5	8.3	0.6	18	A1
17	8	7	7	9.8	0.6	39.2	A2
18	6	5	7	9	1	21	A1
19	5	5	7	9	1.2	17.5	A1
20	5	5	6	9	0.6	15	A1
21	7	7	7	10.5	0	34.3	A2

ตาราง 13 ผลการประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเฉลี่ยรายบุคคล ก่อนเรียน ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 (ต่อ)

คนที่ (นักศึกษา)	ผลการประเมิน ก่อนเรียน			$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	CEFR
	ผู้ประเมินคนที่ 1	ผู้ประเมินคนที่ 2	ผู้ประเมินคนที่ 3				
22	8	7	7	11	0.6	39.2	A2
23	8	6	7	11	1	33.6	A2
24	6	7	7	11	0.6	29.4	A1
25	8	7	7	11.8	0.6	39.2	A2
26	7	6	6	11.3	0.6	25.2	A1
27	7	8	7	12.3	0.6	39.2	A2
28	7	6	7	12	0.6	29.4	A1
29	5	5	4	10.8	0.6	10	A1
30	8	7	7	13	0.6	39.2	A2

ตาราง 14 ผลการประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเฉลี่ยรายบุคคล หลังเรียน ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2

คนที่ (นักศึกษา)	ผลการประเมิน หลังเรียน			$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	CEFR
	ผู้ประเมินคนที่ 1	ผู้ประเมินคนที่ 2	ผู้ประเมินคนที่ 3				
1	8	9	8	6.5	0.6	57.6	B2
2	8	7	10	6.8	1.5	56	B2
3	8	9	7	6.8	1	50.4	B1
4	7	7	9	6.8	1.2	44.1	B1
5	8	7	7	6.8	0.6	39.2	A2
6	7	6	7	6.5	0.6	29.4	A1
7	7	8	8	7.5	0.6	44.8	B1
8	8	6	7	7.3	1	33.6	A2
9	7	7	6	7.3	0.6	29.4	A1
10	8	7	7	8	0.6	39.2	A2
11	8	6	7	8	1	33.6	A2
12	8	7	7	8.5	0.6	39.2	A2
13	7	8	7	8.8	0.6	39.2	A2
14	9	9	7	9.8	1.2	56.7	B2
15	7	8	6	9	1	33.6	A2
16	8	6	8	9.3	1	33.6	A2
17	8	7	7	9.8	0.6	39.2	A2
18	7	8	7	10	0.6	39.2	A2
19	9	9	7	11	1.2	56.7	B2
20	7	8	6	10.3	1	33.6	A2
21	8	9	8	11.5	0.6	57.6	B2
22	8	7	10	11.8	1.5	56	B2
23	8	9	7	11.8	1	50.4	B1
24	7	7	9	11.8	1.2	44.1	B1
25	8	7	7	11.8	0.6	39.2	A2

ตาราง 14 ผลการประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเฉลี่ยรายบุคคล หลังเรียน ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 (ต่อ)

คนที่ (นักศึกษา)	ผลการประเมิน หลังเรียน			$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	CEFR
	ผู้ประเมินคนที่ 1	ผู้ประเมินคนที่ 2	ผู้ประเมินคนที่ 3				
26	7	6	7	11.5	0.6	29.4	A1
27	7	8	8	12.5	0.6	44.8	B1
28	8	6	7	12.3	1	33.6	A2
29	7	7	6	12.3	0.6	29.4	A1
30	8	7	7	13	0.6	39.2	A2

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบการประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2

	$\bar{X}$	S.D.
ก่อนเรียน	5.80	1.04
หลังเรียน	8.42	1.06

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

Paired Samples T-Test

			statistic	df	p	Mean difference	SE difference
Pre	Post	Student's t	-11.3	29.0	<.001	-2.67	0.237

Descriptives

	N	Mean	Median	SD	SE
Pre	30	5.73	6.00	0.907	0.166
Post	30	8.40	8.00	1.070	0.195